

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2016-05-17 kl. 18:00
Plats: Sessionssalen

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet ska själv kontakta respektive gruppledare, gruppledaren kallar ersättare.

Dagordning		
Ärenden		
1.	Inledning	<ul style="list-style-type: none">- Mötets öppnande- Val av protokolljusterare- Upprop
2.		Fastställande av dagordning
3.	KS2016.0113	Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde, svar på återremiss <i>Behandlas av kommunstyrelsen 2016-05-17</i> <i>Politiskt föredragande: Katarina Jonsson (M)</i>
4.	KS2015.0483	Medborgarförslag omformning av Lundenvägen i Skövde tätort <i>Politiskt föredragande: Leif Walterum (C)</i>
5.	KS2015.0413	Motion angående HBTQ-certifiering <i>Politiskt föredragande: Leif Walterum (C)</i>
6.	KS2014.0477	Motion angående inrättande av ett utvecklingsbidrag för ett grönare Skövde <i>Politiskt föredragande: Leif Walterum (C)</i>
7.	KS2015.0272	Motion angående skötsel av kommunens marker <i>Politiskt föredragande: Leif Walterum (C)</i>
8.	KS2015.0455	Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort <i>Politiskt föredragande: Leif Walterum (C)</i>

9.	KS2014.0476	Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde <i>Politiskt föredragande: Torbjörn Bergman (M)</i>
10.	KS2015.0456	Motion om att tillgängliggöra Havstenasjön för rekreation och naturupplevelser för alla <i>Politiskt föredragande: Leif Walterum (C)</i>
11.		Avslutning

Skövde, 2016-05-10

Conny Brännberg (KD)
Ordförande

Karin Grunselius
Kommunsekreterare

KSAU § 86/16**Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde, svar på återremiss**

KS2016.0113

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-05-04	86/16

Förslag till beslut

Efter beaktande av kommunfullmäktiges beslut om återremiss av ärendet § 47/16 Utveckling av Billingen – en framtidssatsning för Skövde, föreslår kommunstyrelsen kommunfullmäktige att besluta i enlighet med kommunstyrelsens beslut § 52/16.

Yrkanden

Marie Ekman (S) och Johan Ask (S) yrkar avslag på beredningens förslag till beslut.

Leif Walterum (C), Ulla-Britt Hagström (L) och Katarina Jonsson (M) yrkar bifall till beredningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer beredningens förslag till beslut mot yrkandena om avslag mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt beredningens förslag.

Reservationer

Marie Ekman (S) och Johan Ask (S) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges har i § 47/16 återremitterat ärendet ”Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde” för komplettering med följande motivering:

Att beslutsunderlaget för Billingens fritidsområde kompletteras med beräknade investeringskostnader, driftskostnadskalkyler och personalbehov, samt att det görs en konsekvensanalys för vilken inverkan det har på övriga planerade investeringar i kommunen 2017-2019.

- Att det tas fram en långsiktig inriktning, plan och kostnadskalkyl för isytan
- Att det görs en kostnadskalkyl för nödvändiga infrastrukturinvesteringar i syfte att utveckla friluftsområdet enligt slutrapport Billingen.
- Att det görs en utredning gällande renoveringsbehovet och kostnader för Billingebadet samt ta fram en driftsbudget för detta.
- Att undersöka möjligheter till externa finansiärer och eller privata aktörer.
- Att det görs en extern och oberoende värdering av Billingebadet, Blå hallen och tillhörande markområde.
- Att få svar på vad konsekvenserna blir om kommunen inte kan fullfölja sina åtaganden.

Svar på motivering i kommunfullmäktiges beslut om återremiss

Att beslutsunderlaget för Billings fritidsområde kompletteras med beräknade investeringskostnader, driftskostnadskalkyler och personalbehov, samt att det görs en konsekvensanalys för vilken inverkan det har på övriga planerade investeringar i kommunen 2017-2019.

Svar: Kommunstyrelsen har angivit att beräknade investeringskostnader uppgår till cirka 150 miljoner kronor för de investeringar som avses i avsiktsförklaringen samt att driftskostnader beräknas uppgå till cirka 20 miljoner kronor inklusive kapitalkostnader, fastighetsdrift, personalkostnader och övriga verksamhetskostnader. Av dessa 20 miljoner kronor beräknas cirka 17 miljoner kronor vara fastighetsrelaterade kostnader och cirka 3 miljoner kronor verksamhetsrelaterade kostnader inkluderat ökade intäkter. Då omfattande projekteringsarbete krävs för att framställa detaljerade ekonomiska kalkyler har beräkningar gjorts utifrån översiktliga antaganden. Avskrivningskostnader har beräknats med utgångspunkt enligt rådande redovisningsprinciper. Internränta har beräknats till nivå 2,9 procent. På vedertaget sätt så bygger investeringsnivåer och driftskostnader på antaganden och bedömningar som ger en riktning hur investeringarna påverkar driftsbudget och kommunens kassaflöde. Investeringsprocessen som föregår beslut om Strategisk plan med budget hanterar kontinuerligt olika investeringsbehov. Detaljprojektering av investeringsobjekt sker efter att kommunfullmäktige beslutat om investeringen och dess utbetalningsplan i Strategisk plan med budget. Uppföljning av samtliga pågående investeringsobjekt sker kontinuerligt och justeringar skrivs fram för beslut om strategisk plan med budget alternativt reviderad budget.

Alliansen kommer föreslå kommunfullmäktige besluta i enlighet med tjänstemännens underlag gällande investeringar för åren 2017-2019. Det innebär att framtidssatsningen på Billingen inte skapar någon undanträngningseffekt för övriga planerade investeringar. Kommunen har en god soliditet och är finansiellt väl rustad för en ökad belåningsgrad.

- *Att det tas fram en långsiktig inriktning, plan och kostnadskalkyl för isytan*

Svar: Isytan på Billingen är viktig för området. I avsiktsförklaringen finns inte Skövde Bandyförening med som en avtalspart. Utveckling av isytan kommer hanteras som ett eget ärende. Skövde Bandyförening och alla andra föreningar på Billingen är viktiga aktörer för en fortsatt utveckling av fritidsområdet.

- *Att det görs en kostnadskalkyl för nödvändiga infrastrukturinvesteringar i syfte att utveckla friluftsområdet enligt slutrapport Billingen.*

Svar: Detaljplanearbete måste påbörjas som vägleder och ger underlag gällande behov av infrastrukturinvesteringar, som till delar kommer hanteras genom exploateringsavtal.

- *Att det görs en utredning gällande renoveringsbehovet och kostnader för Billingebadet samt ta fram en driftsbudget för detta.*

Svar: Bedömningen är att investeringsnivån beräknas uppgå till cirka 4-5 miljoner kronor. Det innefattar både underhålls- och standardmässiga investeringsåtgärder.

- *Att undersöka möjligheter till externa finansiärer och eller privata aktörer.*

Svar: Målet med framtidssatsningen på Billingen Skövde är att starta igång ett långsiktigt arbete för att utveckla området till att bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål, sommar som vinter. För att nå dit krävs både offentligt och privat kapital. Uppgårelsen innebär båda delar. En privat aktör investerar cirka 200 miljoner kronor i området. Ambition finns att fortsatt uppmuntra samarbete och samverkan, både verksamhetsmässigt men även finansiellt, mellan olika organisationer, näringsliv, föreningar, kommun och region för att utveckla Billingen Skövde.

- *Att det görs en extern och oberoende värdering av Billengebadet, Blå hallen och tillhörande markområde.*

Svar: För att så långt möjligt säkerställa ärendet ur ett rättsligt perspektiv gällande satsningen på fritidsområdet inklusive förvärv av fastighet med tillhörande markområde har kommunen vänt sig till Olle Lundin, professor i förvaltningsrätt vid Uppsala universitet, för ett utlåtande. Olle Lundin resonerar i rättsutlåtandet kring frågan om värdering och skriver bland annat följande;

”Fastighetsförvärvet på 45 Mkr innebär att kommunen förvärvar en fastighet jämte mark som är av central betydelse för genomförandet av planen. Köpeskillingen avser Fastigheten samt indirekt genom betalningsmodellen även tillgång till en ny kongresshall i kommunen. Tillgången till en ny kongresshall i kommunen är väsentligt för kommunen. Att uppskatta det ekonomiska värdet är dock svårt. Om kommunen uppfört kongresshallen i egen regi så hade det sannolikt överstigit köpeskillingen.

Att sätta ett marknadsvärde på en fastighet som ska förvärvas, ur ett köparperspektiv, är i princip omöjligt. Eftersom det bara finns en fastighet som kan fylla de kommunala syftena så blir i princip marknadsvärdet det som säljaren begär. Det är också förklaringen till att fastighetsförvärv inte omfattas av upphandlingsreglerna. Fastigheter uppträder i princip inte på en marknad då de i normalfallet är unika.

Planen ska ses som en helhet. Fastighetsförvärvet kan inte bedömas isolerat. Hela planen ska således beaktas. En samlad bedömning av planen visar inget som tyder på att kommunen i något avseende ger otillbörligt stöd till de privata parterna”¹

En värdering av en kommersiell fastighet tar också sin utgångspunkt i det bedömda kommersiella värdet av framtida hyresintäkter vilket inte är gångbart i denna typ av fastighetsförvärv.

- *Att få svar på vad konsekvenserna blir om kommunen inte kan fullfölja sina åtaganden.*

Svar: Tidplaner kommer att fastställas under hösten i samband med projektering. Det kommer finnas en inbyggd växelverkan som innebär att i det fall kommunen inte uppfyller sina åtaganden så kan motpart innehålla sina prestationer vilket även

¹ Rättsutlåtande av Olle Lundin, professor i förvaltningsrätt vid Uppsala universitet. Sid. 9-10. KS2016.0113.

innebär att om motparten inte uppfyller sina åtaganden är inte heller kommunen förpliktigad och kan därmed innehålla sina prestationer.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen har i § 52/16 föreslagit Kommunfullmäktige att besluta följande: Kommunfullmäktige beslutar att godkänna avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billingshus i Skövde AB samt Tribe Hotel Billingshus AB enligt förslag.

Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 150 miljoner kronor under åren 2017-2019 i Billingens fritidsområde. Investeringarna i området ska ske med utgångspunkt i avsiktsförklaringen vilket bland annat innebär förvärv av Blå hallen samt friluftsbad med tillhörande markområde om cirka 30 350m² samt:

- Renovering av utomhusbad
- Utbyggnad av Billingebacken inklusive stollift
- Utbyggnad av konstsnöspår
- Tillskapande av Vasaloppscenter

Projekteringsstart för samtliga punkter ovan ska ske under tredje kvartalet 2016.

Kommunfullmäktige beslutar att fullfölja avsikterna i avsiktsförklaringen och ingå samarbetsavtal, överlåtelseavtal samt driftsavtal.

Förvärv av Blå hallen och friluftsbad med tillhörande markområde ska regleras likvidmässigt enligt den betalningsmodell som anges i avsiktsförklaringen vilket innebär att kommunens betalning av köpeskillingen för förvärvet ska ske kontant med 5 miljoner kronor vid förvärvsavtalets undertecknande, 5 miljoner kronor per tillträdesdagen och resterande belopp 35 miljoner kronor genom upprättad säljarrevers. Betalning enligt reversen ska ske med 15 miljoner kronor vid byggstart av ny kongresshall och resterande 20 miljoner kronor vid godkänd slutbesiktning.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningar för Blå hallens användningsområde. Utredningen ska belysa olika alternativa möjligheter kopplat till områdets utveckling och som stärker olika verksamhetsområden. Uppdraget ska redovisas senast 31 oktober 2016.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inom ramen för Strategisk plan med budget 2017-2019 inkludera beskrivna investeringar och driftskostnader.

Kommunstyrelsen har med anledning av kommunfullmäktiges beslut om återremiss § 47/16 bemött motivering av återremissen ovan och anser därmed att ärendet ska behandlas av kommunfullmäktige på nytt.

Handlingar

Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde, svar på återremiss

Bilaga 1. Billingens historia och vision för framtiden

Bilaga 2. Avsiktsförklaring Host Tribe Skövde kommun

Bilaga 3. Rättsutlåtande avsiktsförklaring Olle Lundin

Bilaga 4. WSP Effektberäkningar Skövde
Yrkande på återremiss med motivering från socialdemokraterna
KS § 52/16 Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde

Delges

Host Billingeus i Skövde AB
Tribe Hotel Billingeus AB
Sektor samhällsbyggnad
Sektor service
Sektor medborgare och samhällsutveckling

KS § 52/16**Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde**

KS2016.0113

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-23	48/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	52/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billinge AB i Skövde AB samt Tribe Hotel Billinge AB enligt förslag.

Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 150 miljoner kronor under åren 2017-2019 i Billingens fritidsområde. Investeringarna i området ska ske med utgångspunkt i avsiktsförklaringen vilket bland annat innebär förvärv av Blå hallen samt friluftsbad med tillhörande markområde om cirka 30 350m² samt:

- Renovering av utomhusbad
- Utbyggnad av Billingebacken inklusive stollift
- Utbyggnad av konstsnöspår
- Tillskapande av Vasaloppscenter

Projekteringsstart för samtliga punkter ovan ska ske under tredje kvartalet 2016.

Kommunfullmäktige beslutar att fullfölja avsikterna i avsiktsförklaringen och ingå samarbetsavtal, överlåtelseavtal samt driftsavtal.

Förvärv av Blå hallen och friluftsbad med tillhörande markområde ska regleras likvidmässigt enligt den betalningsmodell som anges i avsiktsförklaringen vilket innebär att kommunens betalning av köpeskillingen för förvärvet ska ske kontant med 5 miljoner kronor vid förvärvsavtalets undertecknande, 5 miljoner kronor per tillträdesdagen och resterande belopp 35 miljoner kronor genom upprättad säljarrevers. Betalning enligt reversen ska ske med 15 miljoner kronor vid byggstart av ny kongresshall och resterande 20 miljoner kronor vid godkänd slutbesiktning.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningar för Blå hallens användningsområde. Utredningen ska belysa olika alternativa möjligheter kopplat till områdets utveckling och som stärker olika verksamhetsområden. Uppdraget ska redovisas senast 31 oktober 2016.

Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inom ramen för Strategisk plan med budget 2017-2019 inkludera beskrivna investeringar och driftkostnader.

Yrkanden

Leif Walterum (C), Petter Fahlström (L), Magnus Hammar Borsch (M), Torbjörn Bergman (M), Elisabeth Svalefelt (M) och Ulla-Britt Hagström (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Conny Brännberg (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut med tillägget att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att inom ramen för Strategisk plan med budget 2017-2019 inkludera beskrivna investeringar och driftkostnader.

Marie Ekman (S), Johan Ask (S), Maria Hjärtqvist (S), Helena Dahlström (S), Robert Ciabatti (S) och Roger Almgren (MP) yrkar avslag på kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Deltar ej i beslut

Mikael Clarke (SD) deltar ej i beslutet.

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut mot yrkandet om avslag mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag. Därefter ställer ordföranden kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut mot tilläggsyrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt tilläggsyrkandet.

Reservationer

Marie Ekman (S), Johan Ask (S), Maria Hjärtqvist (S), Helena Dahlström (S), Robert Ciabatti (S) och Roger Almgren (MP) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund**Syfte**

Syftet med satsningen är att möjliggöra en långsiktig utveckling och förbättring av Billings fritidsområde och varumärket Billingen. Ambitionen är att skapa ett fritidsområde som blir ett av södra och västra Sveriges mest besökta område och som ligger in linje med programförklaringens uttalade målbild. Förväntningarna är att åstadkomma en ökad besöksnäring i kommunen vilket skulle gynna centrumutvecklingen och övrig handel. En utveckling av området kommer även kommuninvånarna till del.

För att nå målbilden om Billings utveckling är investeringar av olika slag nödvändiga. Bland annat krävs en breddad och förlängd Billingebacke med stollift, som ger möjlighet till skidsport på vintern och downhillcykling under barmarkssäsongen. Man behöver också bygga ut dagens skidspårssystem samt spår för mountainbike (MTB). Med en långsiktig målsättning att det ska finnas snögaranti för längdskidåkning under vintermånaderna krävs ett modernt och automatiserat konstsnösystem.

Billings fritidsområde är sedan 2012 ett certifierat Vasaloppscenter. Utnämningen är en kvalitetssäkring för anläggningar med en medveten satsning på någon av Vasaloppets tre discipliner; skidåkning, löpning och cykel. Ett Vasaloppscenter måste kunna erbjuda goda träningsmöjligheter, kunskap och kompetens kring de olika sporterna samt tillgång till bra boende och bra mat. Utnämningen kräver investering i form av ett centra i området med omklädningsrum, samlingsrum, vallabod och servicerum för cyklar.

I dokumentet "*Billings historia och vision för framtiden*" beskrivs hur idén om Billings fritidsområde vuxit fram och hur området har förändrats genom åren. Där uttrycks även framtidens målbild samt dess koppling till Vision Skövde 2025.

Se bilaga 1. "*Billings historia och vision för framtiden*"

Förutsättningar

Billings fritidsområde ägs av såväl privata fastighetsägare som kommunen. En långsiktig utveckling av området är därmed beroende av en medverkan av såväl kommunen som privata fastighetsägare.

Avsiktsförklaring

Syftet med avsiktsförklaringen är att möjliggöra en utveckling och förbättring av fritidsområdet och Billingshus samt att skapa en av landets bästa mötesplatser genom bl.a. uppförandet av en ny kongresshall. Därmed skapas det förutsättningar att fritidsområdet och Billingshus kan bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta område. Skövde kommun tillsammans med Host Billingshus i Skövde AB och Tribe Hotel Billingshus Skövde AB skapar förutsättningar att få en bättre turism- och besöksnäring i kommunen vilket kommer att gynna näringslivet i Skövde och på så sätt utveckla Skövde och dess handel, restauranger och hotell. Genom samverkan mellan den offentliga och privata sektorn i Skövde är målet att skapa förutsättningar att få en så god effekt och tillgänglighet som möjligt på satsning för rekreation, fritid och näringsliv.

I syfte att genomföra den gemensamma satsningen har Host Billingshus i Skövde AB för avsikt att investera cirka 200 miljoner kronor. En ny kongresshall ska byggas i anslutning till hotellanläggningen med plats för ca 1 200 deltagare, den befintliga hotellanläggningen ska renoveras samt cirka 100 nya hotellrum ska byggas.

Vidare har kommunen i syfte att genomföra den gemensamma satsningen för avsikt att investera cirka 150 miljoner kronor i fritidsområdet.

Se bilaga 2. "*Avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billingshus i Skövde AB/Tribe Hotel Billingshus AB*"

Rättsutlåtande

Professor i förvaltningsrätt Olle Lundin, Uppsala universitet, belyser de rättsliga frågeställningarna kopplat till avsiktsförklaringen genom ett rättsutlåtande. Ytrandet beskriver förhållandet till kommunallagen, statsstödsregler osv.

Slutsatsen i utlåtandet är att det finns flera olika rättsliga argument för att den aktuella fastighetsaffären inte utgör otillåtet stöd i rättslig mening, varken från ett kommunalrättsligt eller EU-rättsligt perspektiv. I rättsutlåtandets analysdel sammanfattas vidare att det finns inget som tyder på att ett genomförande av planen skulle vara problematisk ur ett rättsligt perspektiv. Olle Lundins avslutande bedömning är att genomförande av planen att utveckla Billingen och Billingshus, enligt avsiktsförklaringen, inte strider mot kommunallagen eller annan lagstiftning.

Se bilaga 3. "*Rättsutlåtande avsiktsförklaring – Olle Lundin*"

Samhällsekonomi och nyttoeffekter

En utredning har genomförts kring frågan om vilka lokal- och regionalekonomiska effekter som kan uppstå om en satsning på Billingen genomförs. Utredning är framtagen för att bedöma direkta och indirekta spridningseffekter av satsningen med hjälp av gängse regionalekonomiska prognosmodeller kompletterat av kvalitativa resonemang kring regionalekonomisk utveckling och tillväxt. Utredningen visar att sammantaget bedöms de

regionalekonomiska effekterna samt regionens ökade skatteintäkter väl uppväga för den initiala investering som kommunen åtar sig att göra. Detta tillsammans med övriga redovisade skäl och effekter gör det samlade förslaget lokal- och regionalekonomiskt motiverbart.

Se bilaga 4. "WSP – Effektberäkningar Skövde"

Finansiering och driftspåverkan

Ekonomisk driftskonsekvens av investeringen kommer att arbetas in i Strategisk plan med budget 2017-2019. Investeringen i området finansieras inom ramen för kommunens totala investeringar och eventuella behov av externfinansiering. Utifrån en investering om cirka 150 miljoner kronor, bedöms de årliga driftkostnaderna uppgå till cirka 20 miljoner kronor inklusive kapitalkostnader, fastighetsdrift, personalkostnader och övriga verksamhetskostnader.

Handlingar

Utveckling av Billingen - en framtidssatsning för Skövde
Bilaga 1. Billingens historia och vision för framtiden
Bilaga 2. Avsiktsförklaring Host Tribe Skövde kommun
Bilaga 3. Rättsutlåtande avsiktsförklaring Olle Lundin
Bilaga 4. WSP Effektberäkningar Skövde

Delges

Host Billinge hus i Skövde AB
Tribe Hotel Billinge hus AB
Sektor samhällsbyggnad
Sektor service
Sektor medborgare och samhällsutveckling
Ekonomichefen

Socialdemokraterna yrkar på återremiss med följande motivering

Att beslutsunderlaget för Billings fritidsområde kompletteras med beräknade investeringskostnader, driftskostnadskalkyler och personalbehov, samt att det görs en konsekvensanalys för vilken inverkan det har på övriga planerade investeringar i kommunen 2017-2019.

- Att det tas fram en långsiktig inriktning, plan och kostnadskalkyl för isytan.
- Att det görs en kostnadskalkyl för nödvändiga infrastrukturinvesteringar i syfte att utveckla friluftsområdet enligt slutrapport Billingen.
- Att det görs en utredning gällande renoveringsbehovet och kostnader för Billingebadet samt ta fram en driftsbudget för detta.
- Att undersöka möjligheter till externa finansiärer och eller privata aktörer.
- Att det görs en extern och oberoende värdering av Billingebadet, Blå hallen och tillhörande markområde.
- Att få svar på vad konsekvenserna blir om kommunen inte kan fullfölja sina åtaganden.

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen

Billingen

BILLINGENS HISTORIA OCH VISION FÖR FRAMTIDEN

**SKÖVDE
KOMMUN**

kraft mod glädje

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning/sammanfattning	3
1. Starten – från obruten mark till friluftsparadis	4
1.1 Idén om Billingens fritidsområde föds	4
1.2 Vägen till uppfylld dröm	4
1.3 Projektet står klart	4
2. Förändringar genom åren	6
2.1 Övertagandet	6
2.2 Decennier av utveckling	6
2.3 Viktigt steg mot framtiden	7
3. Billingen i dag	8
3.1 Ett berg av upplevelser	8
3.2 Nuvarande utbud	9
3.3 Kulturhistorisk miljö	10
4. Billingen i framtiden	11
4.1 2000-talets stora satsning	11
4.2 Målbild	12
4.3 Vägen mot målet	13
5. Kopplingen till Vision 2025	14

Inledning/sammanfattning

Skövde kommuns framgång vilar historiskt på ett starkt fundament av goda krafter som haft modet och viljan att satsa. Den andan lever i högsta grad och återspeglas tydligt i Vision Skövde 2025, där kommunen pekar ut färdriktningen för framtiden: ”Skövde-regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra.”

För nästan 50 år sedan skrevs det första bladet i Billingeområdets historia. Det var då som makarna Sandberg formulerade sin vision om en friluftslivs- och konferensanläggning på platåbergets topp. ”Billingen – för själ och hjärta” var ledorden.

Genom en generös donation från paret blev drömmen verklighet 1970. Samtidigt blev Skövde ett viktigt centrum för friluftsliv, hälsa och rekreation. Grunden för att uppfylla Vision Skövde 2025 lades med andra ord redan då.

Sedan dess har Billingen varit en av de absolut viktigaste hörnstenarna i Skövde kommuns identitet. Anläggningen har under årtionden lockat besökare och konferenser till Skövde. Historien om området har fyllts av allt från stora evenemang till celebra besök och framåtsträvande idéer. Och – kanske viktigast av allt – av hundratusentals besökares glädje och ökade livskvalitet.

De senaste åren har Skövde kommuns arbete med att ytterligare utveckla Billingen intensifierats. Som ett vallöfte presenterade Allians för Skövde i augusti 2014 en plan för att ta makarna Sandbergs vision vidare in i 2000-talet, i linje med Skövdes nuvarande vision. ”Billingen 2020 – för själ och hjärta” innebär att Billingens fritidsområde ska utvecklas till ett av södra och västra Sveriges mest besökta besöksmål, såväl sommar som vinter.

Makarna Maja och Arne Sandberg är två av de viktigare krafterna som lyft Skövde framåt – men långt ifrån de sista.

1. Starten – från obruten mark till friluftsparadis

1.1 IDÉN OM BILLINGENS FRITIDSOMRÅDE FÖDS

Allting började med en historisk idé – och två människor som hade modet att genomföra den. Skövdebon och entreprenören Arne Sandberg var visionären som startade projekt Billingen för nästan 50 år sedan. Sandberg hade framgångsrikt byggt upp bensinbolaget Uno-X och parallellt med den verksamheten väcktes idén om att göra något viktigt för hemstaden.

Tillsammans drömde han och hustrun Maja om ett friluftsparadis, en rekreationsort på Billingens topp. Där skulle idrottsmän och -kvinnor tränas, unga och gamla träffas för sund motion, jäktade botas från stress och bekymmer och hela Skövde trakten kunna träffas dygnet runt. Kort sagt: Alla skulle vara välkomna till avkoppling i frisk miljö på Billingen.

Makarna Sandberg presenterade sina tankar för den framgångsrike Skövdearkitekten Hans-Erland Heineman. Tillsammans tog de fram ett förslag till förverkligande av visionen.

1.2 VÄGEN TILL UPPFYLLD DRÖM

Skövde stad* hade redan ett par år tidigare, 1964, köpt upp ett sammanhängande markområde på Billingens platå ovanför staden. Samma år skrevs motioner till stadsfullmäktige om att området skulle användas för fritidsändamål. När Arne Sandberg tog kontakt med representanter för Skövde stad och berättade om sin idé blev gensvaret positivt. Skövdes företrädare, med Gustav Lake i spetsen, såg projektets värde för sin stad och lovade att upplåta mark samt bygga vägar och parkeringsplatser.

Arne Sandbergs nästa steg var att ta kontakt med landshövding Karl Frithiofson. Han var positiv till projektet och blev senare ordförande för den stiftelse, till vilken Sandberg donerade 10 miljoner kronor på sin 50-årsdag. När staden, länet och landstinget slöt upp för att underlätta projektets genomförande fanns inte längre några hinder för att göra verklighet av visionen.

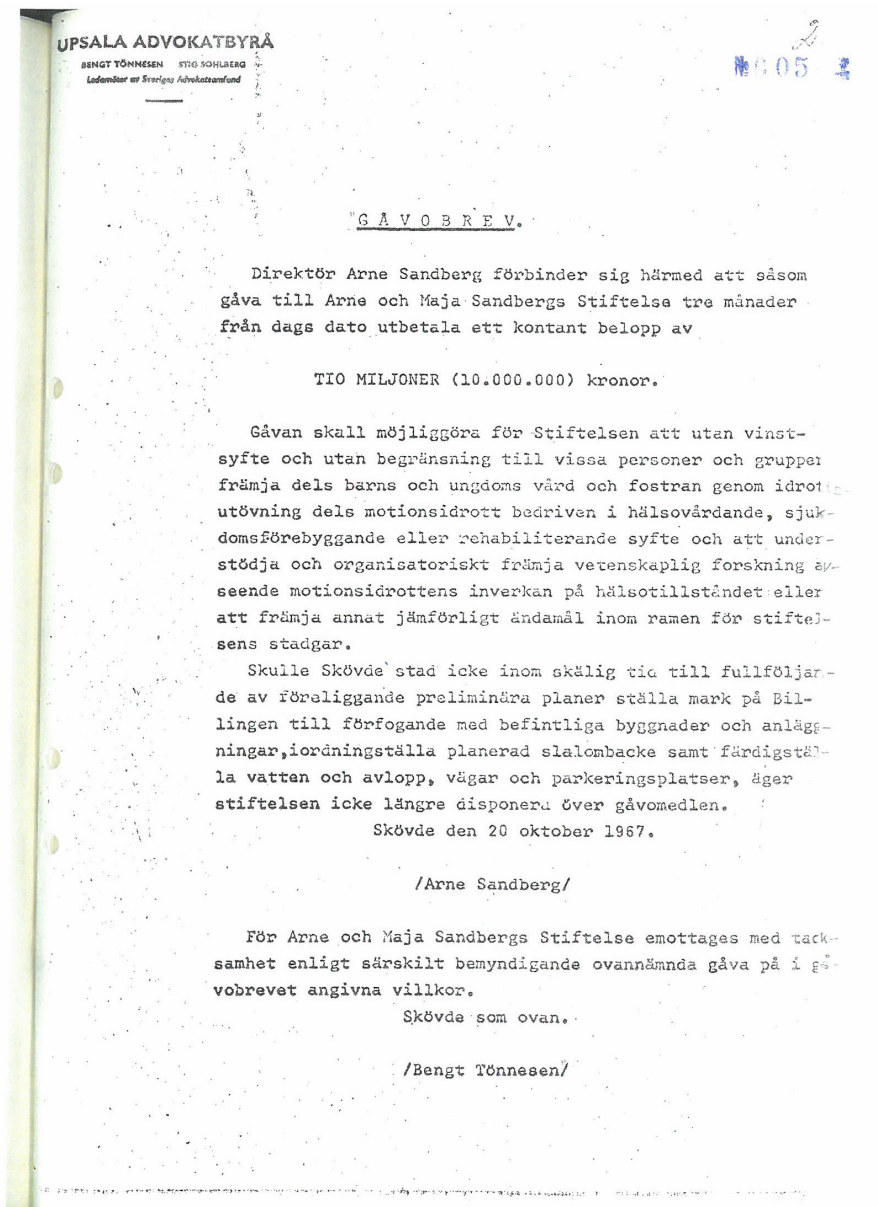
1.3 PROJEKTET STÅR KLART

Fredagen den 20 oktober 1967 offentliggjordes projektet. Arne Sandberg donerade 10 miljoner kronor till Arne och Maja Sandbergs stiftelse (se gåvobrevet på s 5) för att möjliggöra ett idrotts- och rekreationscentrum på Billingens topp. Beloppet motsvarar över 75 miljoner kronor i 2015 års penningvärde (Källa: SCB). I gengäld åtog sig Skövde stad att upplåta mark, bygga vägar, ställa i ordning parkeringsplatser, utföra vatten- och avloppsarbeten i området samt förlänga och bygga ut Billingebacken.

Tre år senare, 1970, invigdes friluftsparadiset på Billingen. Då hade Arne Sandberg donerat ytterligare 7 miljoner kronor eftersom kostnaderna blivit högre än beräknat. Den totala anläggningskostnaden för projektet slutade på cirka 32 miljoner kronor (Källa: Skövde Idrotts-historia Museum), vilket motsvarar 242 miljoner kronor i 2015 års penningvärde (Källa: SCB).

*1971 slogs Skövde stad samman med ett antal kringliggande orter och bildade Skövde kommun

På anläggningen fanns allt: Hotell, bad, tennisbanor, läkare, fotbollsplan som vintertid förvandlades till isbana, slalombacke med lift, motionsslingor och till och till detta anlades också en kyrka, en arkitektonisk pärla. Hela människan, med kropp, själ och hjärta, skulle tas omhand på berget.

Gåvobrevet som möjliggjorde satsningen.

Tack vare makarna Sandbergs engagemang och generösa donation, och Skövde stads mod att satsa tillsammans med paret, blev Skövde snabbt det centrum för friluftsliv, hälsa, elitidrott, nöje och rekreation som man hade hoppats. Till stor glädje för Skövdeborna, förstås, men den unika anläggningen blev också nationellt känd och lockade besökare från alla håll i Sverige. I en reklamfilm från Billingeområdets ungdom benämner tv-profilen Bengt Bedrup Skövde som "Mellansveriges ledande vintersportort".

2. Förändringar genom åren

2.1 ÖVERTAGANDET

Sex år efter invigningen av Billings fritidsområde köpte Skövde kommun hela anläggningen av Arne och Maja Sandbergs stiftelse för den symboliska summan en krona. Undantaget var kyrkan, som ägdes av Sankt Lukas-stiftelsen, och hotellet, som 1982 köptes upp av den statliga hotell- och restaurangkoncernen SARA.

En stor del av den köpeskilling som stiftelsen fick vid försäljningen av hotellet skänkte paret till idrottslivet i området. Ett 30-tal föreningar fick del av mångmiljongåvan – ytterligare ett led i att Sandbergs fullföljde sin vision om ett Billingen för själ och hjärta.

2.2 DECENNIER AV UTVECKLING

Genom åren efter övertagandet 1976 har privata, ideella och kommunala krafter bidragit till återkommande utveckling och förbättringar av området. Här följer ett urval av de viktigaste händelserna:

1976-1980

- Motionsspår renoveras och förses med elljus.
- Billingebadet genomgår en stor upprustning.
- Billingebacken grävs ur för att bli mer åkvänlig och den första pistmaskinen köps in.

1981–1990

- Skid-SM anordnas på Billings fritidsområde 1982.
- Konstsnöspåret byggs av IF Hagen, tack vare ekonomiskt överskott från Skid-SM.
- Slalomklubben SK Vitesse bygger klubbstuga.
- Hagenstugan byggs.
- Nya campingen iordningställs i privat regi och den gamla avyttras.
- Nytt snösystem och lift anläggs i Billingebacken och backen breddas.

1991-2000

- Sekretariatet på skidstadion byggs.
- Snowboardnedfarten iordningställs.
- Liftbyggnaderna renoveras.

2001-2010

- Skövde Bandy tar över driften av isbanan och bygger klubbhus.
- Skövde kommun tar över konstsnöspåret och en omfattande renovering genomförs.
- Billingebadet med tillhörande omklädningsbyggnad samt mark säljs till First Hotel Billingeus.

2011-2015

- Billings ekonomiska förening bildas efter att 14 aktörer på Billingen beslutat att gemensamt arbeta för tillgänglighet och utveckling i området. I dagsläget består föreningen av 17 aktörer och har tillsammans med medlemsföreningarna cirka 2000 medlemmar.
- Aktivitetsplats och skicrossbana invigs.
- Nytt utegym byggs.
- Billings fritidsområde blir certifierat Vasaloppscenter.

2.3 VIKTIGT STEG MOT FRAMTIDEN

2012 tar Skövde kommun ett principbeslut om att satsa vidare på Billings fritidsområde. I augusti 2014 presenterar Allians för Skövde, som ett vallöfte, en plan för att ta makarna Sandbergs vision vidare in i framtiden.

Året därpå, 2015, beslutar kommunfullmäktige att under tre år avsätta 30 miljoner kronor för investeringar i området. Samtidigt påbörjas en utredning om framtida investeringar och mål i området (Se ”4. Billingen i framtiden” för mer information).

3. Billingen i dag

3.1 ETT BERG AV UPPLEVELSER

I dag, nästan 50 år efter den historiska etableringen på bergets topp, ser Skövdeborna fortfarande Billingen som kommunens största och mest värdefulla tillgång. Anläggningen hyser ett av stadens starkaste varumärken och är till stor glädje för kommunens invånare, samtidigt som det lockar många utifrån att besöka Skövde och turista här. Det finns många exempel på personer som valt Skövde tack vare berget, inte minst skidåkare från olika delar av landet.

Att anläggningen omgärdas av ett rikt och blomstrande föreningsliv, där ideella krafter driver verksamhet i allt från orientering till skidsport och friluftsliv, är en mycket värdefull del av områdets varumärke. Sedan 2012 arbetar paraplyorganisationen Billingens ekonomiska förening aktivt och engagerat för att tillgängliggöra och utveckla området.

I fritidsområdet finns unika träningsmöjligheter i kombination med boende på hotell, i stugby eller på vandrarhem. Billingen i Skövde är ett officiellt Vasaloppscenter för cykel, löpning och skidor. Här finns alla förutsättningar för att träna inför klassikernas olika grenar – året runt – enskilt eller i grupp. På vintern erbjuder anläggningen skidspår, slalombacke, pulkabacke, isbana med mera. På sommaren finns bland annat en 50-meters utomhusbassäng för simträning och en spännande aktivitetsplats som inbjuder till lek för hela familjen. Det finns också möjligheter att åka mountainbike i speciellt markerade cykelspår och i skogen väntar tio motionsspår, men också möjligheten till lugnare aktiviteter så som fiske.

3.2 NUVARANDE UTBUD

Det breda utbudet i Billingens fritidsområde gör det till en anläggning unik för hela landet. Området består i dag av:

- First Hotel Billinge: Hotell-, rekreations- och konferensanläggning med 241 rum och 26 konferenslokaler
- Blå hallen: Kongress- och eventanläggning med plats för 1 300 personer
- Slalombacke med snökanon, släpliftar och snowboardnedfart
- Isbana
- Pulkabacke
- Billingebadet med tre utomhusbassänger, varav en 50-metersbassäng
- Omklädningslokaler med dusch, bastu och handikappanpassade toaletter
- S:t Lukas kyrka
- Billingens stugby, camping och vandrarhem
- Aktivitetsplats/Lekplats
- Flera aktiva idrottsföreningar med klubbstugor
- Skövde idrottshistoriska museum
- Skidstadion med spårcenter, flera elljus- och motionsspår på mellan 2,5 och 16 km. Även konstsnöspår.
- Mountainbikespår
- Billingeleden: 40 km lång naturskön promenadled
- Handikappanpassad promenadstig
- Hållsdammen: Fiskesjö med inplanterad ädelfisk
- Åsbotorpsjön med handikappbrygga och unikt fågelliv
- Utsiktsplats
- Grillplats och grillpaviljong
- URKRAFT aktivitetscenter

FÖRENINGAR PÅ BILLINGEN I DAG:

- Billingens Klätterklubb
- Friluftsförbundet Skövde
- Idrottshistoriska Sällskapet
- IF Hagen Friidrott
- IF Hagen Orientering
- IF Hagen Skidor
- IFK Skövde Friidrott
- IFK Skövde Skidor
- Naturskyddsföreningen
- SK Vitesse
- Skövde Bandyklubb
- Skövde Cykelklubb

3.3 KULTURHISTORISK MILJÖ

Områdets karakteristiska byggnader, ritade av arkitekten Hans-Erland Heineman, anses vara mycket intressanta ur kulturhistorisk synpunkt. Så här formuleras det i "Kulturmiljöprogram för Skövde kommun, Skövde stad, 2. Kulturmiljöer och byggnadsobjekt" (2011):

"Modernistisk kulturmiljö med mycket stora värden, en klassisk Skövdeprofil men en unik anläggning utan direkt motsvarighet i övriga Västra Götaland." ... "Alla enheter är delar av en mycket komplett helhet som är av mycket stort kulturhistoriskt och arkitekturhistoriskt intresse."

...

"Byggnaderna har genomgående fasader i tidstypisk vit kalksandsten ("mexisten"). Badet från 1968 karaktäriseras bl.a. av omklädningsrummets bågformiga tak. Den stora hotellanläggningen uppfördes 1968 och tillbyggdes 1971 mot norr. Den kännetecknas bl.a. av ljusa slutna byggnadskroppar med uppbrutna hörn, glasade partier, snäckformiga partier och inslag av kopparplåt och brunlaserat trä. Den genombrutna entréfasaden härstammar från en ombyggnad av entrén 1982 – 1985."

"Snäckformen är ett genomgående tema i den fristående lilla Sankt Lukas kyrka från 1969. Kyrkobyggnaden är en av Skaraborgs vackraste och mest intressanta modernistiska kyrkor. Den representerar en avancerad sakral modernism med dess växlingar mellan slutna murverk, öppna glasade ytor och slanka bågformer. I likhet med hotellet har omgivande landskap med utsikten över staden komponerats in i anläggningen. Kyrkan är mycket välbevarad. Hela anläggningen har en mycket väl bibehållen sen 1900-talskaraktär. Idrottshallen byggdes 1990."

"Anläggningen har inte någon motsvarighet i övriga Skaraborg och är av mycket stort arkitekturhistoriskt intresse."

...

"I modernismens Skövde är Billinge hus, i likhet med Kulturhuset i kvarteret Oden, en klenod bland kulturmiljöer, med värden som är synnerligen viktiga att ta vara på."

4. Billingen i framtiden

4.1 2000-TALETS STORA SATSNING

I dag växer intresset för hälsa och livskvalitet ständigt och med 2016 års ögon kan man konstatera att Arne och Maja Sandberg var verkliga föregångare. Sandbergs etablering ligger helt i linje med dagens synsätt på hälsa och livskvalitet och utgör därmed en värdefull grund för framtidens Skövde att bygga vidare på.

I "Programförklaring för Skövde, mandatperioden 2015-2018", antagen av kommunfullmäktige, slås det fast att Billingsens fritidsområde ska fortsätta att utvecklas. Visionen "Billingen 2020 – för själ och hjärta" innehåller ambitionen att området ska bli ett av södra och västra Sveriges mest välbesökta besöksmål, sommar som vinter.

Besöksnäringen är den snabbast växande branschen i landet och förväntas vara en basnäring år 2020. Med en stark besöksnäring följer fler arbetstillfällen, stärkt handel, befolkningsökning och en god centrumutveckling. Kort sagt: En attraktiv kommun att leva och verka i.

Billingen är en unik tillgång som har en stor potential att utvecklas i syfte att öka turismen och stärka Skövde som besöksstad.

4.2 MÅLBILD

Skövde kommuns strävan är att Billingeområdet ska bli ett av södra och västra Sveriges mest välbesökta besöksmål, sommar som vinter. Sedan arbetet med att utveckla Billingen i den riktningen intensifierades har utredningar gjorts kring området, dess förutsättningar och potential. I arbetet har såväl kommunföreträdare, Billingens mycket engagerade föreningar samt näringslivsrepresentanter varit aktiva. Utifrån arbetet presenteras följande målbild:

Anläggningen ska vara av hög kvalitet och locka föreningar och andra aktörer att anordna nationella evenemang här. Kärnan i utbudet på Billingen ska vara hälsa, motion, natur, rekreation och äventyr. Det ska finnas en långsiktig och kraftfull marknadsföringsstrategi för att ytterligare stärka och förmedla Skövdes och Billingeområdets varumärke.

Utbudet på Billingen ska vara tydligt inriktat mot verksamheter som utförs utomhus. Det som bör prioriteras är längdskidspår som håller SM-klass, utförsåkning i en utbyggd och förlängd Billingebacke med ny lift, mountainbike (MTB), downhill, fiske samt ett asfalterat spår för rullskidåkare och personer med funktionsnedsättning.

Billingens fantastiska utsikt kan användas på flera sätt, genom att nyttjas året runt i upplevelser och marknadsföring. Vintertid ska området vara "Porten till fjällen" där man kan träna och pröva sin utrustning innan man åker på tävlingar och fjällsemester. Det ska finnas bra boende för affärsresenärer, weekendbesökare, barnfamiljer, motionärer och grupper.

Det ska vara lätt att hitta till Billingen och ett besök där ska bestå av en härlig och unik naturupplevelse på en anläggning av hög klass. Samtidigt ska besöket kännas enkelt, med närhet till och koppling mellan olika aktiviteter – så enkelt att en familj kan samlas kring samma fikakorg efter en dag på berget, trots att man ägnat sig åt vitt skilda aktiviteter.

4.3 VÄGEN MOT MÅLET

För att nå ovanstående målbild är investeringar av olika slag nödvändiga. Bland annat krävs en breddad och förlängd Billingebacke med stollift, som ger möjlighet till skidsport på vintern och downhillcykling under barmarkssäsongen. Man behöver också bygga ut dagens skidspårssystem samt spår för mountainbike (MTB). Med en långsiktig målsättning att det ska finnas snögaranti för längdskidåkning under vintermånaderna krävs ett modernt och automatiserat konstsnösystem.

Billingen är sedan 2012 officiellt Vasaloppscenter, men för att göra det komplett och konkurrenskraftigt krävs bland annat utbyggda MTB-spår och en rullskidbana. Dessutom finns behov att anlägga en byggnad som kan samla servering, värmestuga, omklädning med mera och fungera som ett "hjärta" i centret. Det är också lämpligt att den populära aktivitets-/lekplatsen med intilliggande utegym byggs ut.

Att locka idrottsliga evenemang till Billingen är ett effektivt sätt att marknadsföra området. Ett sådant exempel är den så kallade SM-veckan Vinter, som under en veckas tid samlar svenska mästerskap i olika vinteridrotter i en och samma stad. När Örebro 2015 arrangerade SM-veckan Vinter var ett 25-tal olika idrotter representerade. Evenemanget lockade cirka 47 000 besökare och genererade en omsättning i mångmiljonklassen.

En utveckling av Billingen skulle möjliggöra för Skövde att ansöka om att få arrangera SM-veckan Vinter 2020. Evenemanget utgör en möjlighet att visa upp Skövde som en evenemangsstad där kommunala verksamheter, föreningsliv, näringsliv och invånare sluter upp kring en gemensam sak. SM-veckan vinter ger stor massmedial publicitet och om den arrangeras i Skövde skulle det bidra till att stärka Skövdes varumärke, helt i linje med Vision Skövde 2025.

5. Kopplingen till Vision 2025

Vision Skövde 2025 blickar in i framtiden, berättar om kommunens strävan och hur man vill att Skövde ska uppfattas i det långa perspektivet. Visionen utgår från den potential och de förutsättningar som finns i Skövde och är en vägvisare för kommunens arbete.

Visionen lyder: *"Skövde regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra."* För att nå den har kommunen slagit fast sex prioriterade utvecklingsområden:

- **Regionen:** Förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för hela Skövde regionen.
- **Attraktiva boendemiljöer:** Utveckla förutsättningarna för att bygga nya bostäder och stärka intresset för att investera i Skövde.
- **Kunskapsutveckling och arbete:** Arbeta för att det byggs upp spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde regionen.
- **Natur och miljö:** Värna den vackra naturen och erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv.
- **Tillsammans:** Utveckla former för invånare att mötas och samverka på alla nivåer, präglad av ett rikt och varierat kulturliv.
- **Vårt varumärke:** Göra Skövdes varumärke "En framtidsstad med livskvalitet och drivkraft som får spännande saker att hända" starkt och tydligt.

En utveckling av Billingen bidrar på flera sätt till att göra visionen verklig. Det avspeglas bland annat i att fem av dessa utvecklingsområden tydligt berör satsningen:

- **Regionen:** Ett utvecklat Billingen skulle, i än större utsträckning än idag, sätta Skövde på kartan och locka turister och besökare både till Skövde och andra delar av Skaraborg.
- **Attraktiva boendemiljöer:** Anläggningen är en god grund för att locka människor att bosätta sig Skövde, vilket i sin tur ökar intresset för företag att investera och bygga här.
- **Natur och miljö:** En utveckling av utbudet på Billingen ger unika möjligheter till en rik fritid i naturlig miljö, rekreation och ett hälsosamt liv för Skövdes och Skaraborgs invånare.
- **Tillsammans:** En tillgänglig anläggning med ett brett utbud skapar goda möjligheter för invånare att mötas.
- **Vårt varumärke:** En högkvalitativ och bred rekreationsanläggning på Billingen skulle bidra till att skapa lokal stolthet och nationell kännedom som stärker Skövde varumärke.

En viktig del i Skövdes vision och i varumärkesplattformen är också de tre kärnvärden som ska vägleda och genomsyra allt arbete i kommunen.

- **Kraft** – här finns ett ständigt driv. Vi är nytänkande, framåtsträvande och företagsamma. Här får vi saker att hända.
- **Mod** – vi vågar satsa, visa framfötterna, utvecklas och prova på nya saker. Vi har modet att säga ja där andra säger nej och tar oss an utmaningar.
- **Glädje** – här finns värme, humor och en genuin känsla.

Målsättningen för Billingens framtida utveckling tar tydligt avstamp i samtliga dessa och är därför ett viktigt led i att visa den tyngd och starka övertygelse som finns bakom Skövde kommuns varumärke: framtidens stora satsning bottnar i Kraft, Mod och Glädje.

Billingen är Skövdebornas stolthet, vattenhål och smultronställe – och har så varit i snart 50 år. Viljan att utveckla Billingen bygger på vetskapen om hur betydelsefullt området är för Skövdeborna och besöksnäringen i Skövde.

AVSIKTSFÖRKLARING

mellan

SKÖVDE KOMMUN

och

**HOST BILLINGEHUS I SKÖVDE AB
TRIBE HOTEL BILLINGEHUS AB**

avseende

**SAMARBETE OCH UTVECKLING AV
BILLINGEN OCH BILLINGEHUS**

daterat

[] APRIL 2016**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	BAKGRUND	3
2	SYFTE	3
3	ALLMÄNNA ÅTAGANDEN	3
4	SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV HOTELLVERKSAMHETEN	4
5	SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV FRITIDSOMRÅDET	4
6	KAPITALISERING OCH FINANSIERING	5
7	AVTAL	5
8	VILLKOR I AVTALEN	5
9	TILLTRÄDE	6
10	FÖRHANDLINGSPERIOD	6
11	FÖRBEHÅLL FÖR AVTALENS GILTIGHET	6
12	EXKLUSIVITET	7
13	SEKRETESS	7
14	AVSIKTSFÖRKLARING	8
15	KOSTNADER OCH ERSÄTTNING	8
16	ÖVERLÅTELSE	8
17	AVTALSTID	8
18	ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG	8
19	JURISDIKTION	9

BILAGOR

BILAGA 5.1.1	OMRÅDE FÖR UTBYGGNAD AV BILLINGEBACKEN
BILAGA 5.1.3	OMRÅDET INOM VILKET VASALOPPSCENTER SKA PLACERAS
BILAGA 5.1.5	MARKOMRÅDE OCH FÖRVÄRV AV BLÅ HALLEN
BILAGA 5.1.6	MARKOMRÅDE OCH FÖRVÄRV FRILUFTSBADET

Denna avsiktsförklaring ("**Avsiktsförklaringen**") har ingåtts mellan

- (1) **SKÖVDE KOMMUN**, org.nr [**] ("**Kommunen**"),
- (2) **HOST BILLINGEHUS I SKÖVDE AVB**, org.nr 556548-1776 ("**Host Billinge hus**"), och
- (3) **TRIBE HOTEL BILLINGEHUS AB**, org.nr 556984-9366 ("**Tribe Billinge hus**").

Host Billinge hus och Tribe Billinge hus är gemensamt benämnda ("**Host**") och Kommunen, Host Billinge hus och Tribe Billinge hus är för sig benämnda "**Part**" samt gemensamt "**Parterna**".

1 BAKGRUND

- 1.1 Host Billinge hus äger fastigheten Skövde Billinge hus 1 ("**Fastigheten**").
- 1.2 Tribe Billinge hus driver enligt ett hyresavtal med Host Billinge hus hotellverksamhet på Fastigheten.
- 1.3 Kommunen äger marken i anslutning till och i närområdet till Fastigheten vilket bl.a. omfattar ett fritidsområde med motions-, skidspår och Billingebacken ("**Fritidsområdet**").
- 1.4 Parterna har fört diskussioner hur en satsning på och utveckling av Billingen genom ett offentligt privat samarbete skulle kunna gynna Skövde kommun, dess kommuninvånare, besökare och näringsliv då Billingen är en unik, strategisk och värdefull tillgång för kommunen för att kunna uppnå "Vision Skövde 2025".

2 SYFTE

- 2.1 Parternas syfte med denna Avsiktsförklaring är att möjliggöra en utveckling och förbättring av Fritidsområdet och Billinge hus samt att skapa en av landets bästa mötesplatser genom bl.a. uppförandet av en ny kongresshall. Därmed skapas det förutsättningar att Fritidsområdet och Billinge hus kan bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta område med följd att Skövde kommun tillsammans med Host skapar förutsättningar att få en bättre turism- och besöksnäring i kommunen vilket kommer att gynna näringslivet i Skövde och på så sätt utveckla Skövde och dess handel, restauranger och hotell.
- 2.2 Detta kan uppnås genom att den offentliga och privata sektorn i Skövde samverkar i syfte att skapa förutsättningar att få en så god effekt och tillgänglighet som möjligt på denna satsning för rekreation, fritid och näringsliv.

3 ALLMÄNNA ÅTAGANDEN

- 3.1 Denna Avsiktsförklaring bygger på Parternas ömsesidiga ansvar och ekonomiska satsning att genomföra de åtgärder som beskrivs häri.

- 3.2 Parterna är även överens om och införstådda med att byggandet av en ny kongresshall som ersättare till Blå Hallen är av väsentligt intresse för samtliga Parter för genomförandet av syftet med denna Avsiktsförklaring.

4 SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV HOTELLVERKSAMHETEN

- 4.1 I syfte att genomföra den gemensamma satsningen enligt punkt 2 (*Syfte*) har Host för avsikt att investera ca SEK 200 miljoner i ny kongresshall och hotellverksamheten enligt följande:
- 4.1.1 En ny kongresshall ska byggas i anslutning till hotellanläggningen med plats för ca 1 200 deltagare och som ska ersätta den befintliga kongresshallen Blå Hallen;
 - 4.1.2 Den befintliga hotellanläggningen, bestående av hotellrum, SPA anläggning, konferensrum, restaurant och gemensamhetsutrymmen ska renoveras; samt
 - 4.1.3 Ca 100 nya hotellrum ska byggas till i eller intill existerande hotellanläggning.

5 SÄRSKILDA ÅTAGANDEN - UTVECKLING AV FRITIDSOMRÅDET

- 5.1 I syfte att genomföra den gemensamma satsningen enligt punkt 2 (*Syfte*) har Kommunen för avsikt att investera ca SEK 150 miljoner i Fritidsområdet inklusive markförvärv enligt punkterna 5.1.1 – 5.1.6:
- 5.1.1 Billingebacken får en ytterligare nedfart och förlängs, i huvudsak enligt **Bilaga 5.1.1** och befintlig liftanläggning kompletteras alternativt ersätts med en därtill anpassad stollift för vinter- och sommaraktiviteter;
 - 5.1.2 Befintliga längdskidspår byggs ut och det skapas ett 10 km sammanhängande skidspår med möjligheter till konstsnö på hela sträckan;
 - 5.1.3 I anslutning till hotellverksamheten och Blå Hallen byggs alternativt skapas ett nytt Vasaloppscenter, **Bilaga 5.1.3**;
 - 5.1.4 Utveckla de tre discipliner som ingår i konceptet "Vasaloppscenter" (skidåkning, löpning och cykling) inom Fritidsområdet och Billingebacken;
 - 5.1.5 Förvärv av Blå Hallen jämte därtill hörande markområde, **Bilaga 5.1.5**;
 - 5.1.6 Förvärv av friluftsbadet jämte därtill hörande markområde samt upprustning av anläggningen, **Bilaga 5.1.6**; samt
 - 5.1.7 Skapa förutsättningar för en sådan infrastruktur till och från Fritidsområdet och hotellanläggningen som behövs för syftet med denna Avsiktsförklaring.

6 KAPITALISERING OCH FINANSIERING

- 6.1 Det är respektive Parts skyldighet att ansvara för sin egen kapitalisering och finansiering av de åtgärder som beskrivs i punkt 4 (*Särskilda åtaganden – utveckling av hotellverksamheten*) och punkt 5 (*Särskilda åtaganden – utveckling av Fritidsområdet*).
- 6.2 Host ska senast tre (3) månader från undertecknade av Avtalen enligt punkt 7 presentera en finansierings- och genomförandeplan för Kommunen avseende sina åtaganden enligt punkt 4 (*Särskilda åtaganden – utveckling av hotellverksamheten*).

7 AVTAL

- 7.1 Parterna ska under Förhandlingsperioden (såsom definierad nedan) föra förhandlingar i syfte att träffa följande avtal (och härafter benämnda "**Avtalen**"):
- 7.1.1 Samarbetsavtal mellan Parterna angående genomförandet av syftet med denna Avsiktsförklaring;
- 7.1.2 Överlåtelseavtal mellan Host Billinge och Kommunen angående Kommunens förvärv av del av fastigheten Skövde Billinge 1 innefattande Blå Hallen jämte därtill hörande markområde samt friluftsbadet jämte därtill hörande markområde; samt
- 7.1.3 Driftsavtal mellan Tribe Billinge och Kommunen avseende Tribe Billinge skyldighet att vederlagsfritt bemanna driften, men inte ansvar för tekniskt underhåll, av friluftsbadet.
- 7.2 Samtliga Avtal enligt denna punkt 7 ska ingås samtidigt och betraktas som en enhet för att uppfylla syftet med denna Avsiktsförklaring.
- 7.3 Tillträde för förvärvet enligt punkt 7.1.2 ska vara den 1 januari 2017 och vara förbehållet Kommunens besiktning.
- 7.4 Efter att Kommunen tillträtt förvärven enligt punkt 7.1.2 ska Host äga rätt att vid vissa enskilda tillfällen, innan kongresshallen är i drift, hyra Blå Hallen mot skälig ersättning under förutsättning att Blå Hallen då inte används för annat ändamål.

8 VILLKOR I AVTALEN

Parterna är överens att Avtalen ska innehålla bl.a. följande villkor:

- 8.1.1 Värdet på Blå Hallen jämte därtill hörande markområde och friluftsbadet jämte därtill hörande markområde bedöms vara SEK 45 000 000, varvid i värdet även har beaktats den bruttoregionalprodukt BRP samt det förväntansvärde som enligt utredning från WSP bedöms bli effekten av de investeringar Parterna ska göra enligt punkterna 4 och 5;

- 8.1.2 Kommunens betalning av köpeskillingen för förvärvet enligt punkt 7.1.2 ska ske kontant med SEK 5 miljoner vid förvärvsavtalets undertecknande, SEK 5 miljoner per Tillträdesdagen och resterande belopp SEK 35 miljoner genom per Tillträdesdagen upprättad säljarrevers. Betalning enligt reversen ska ske med SEK 15 miljoner vid byggstart av ny kongresshall enligt punkt 4.1.1 och resterande SEK 20 miljoner vid godkänd slutbesiktning.
- 8.1.3 Av Samarbetsavtalet ska framgå att huvudsaklig förändring av Hosts nuvarande hotellverksamhet på Billinge hus, under en tid av 3 år från Samarbetsavtalets undertecknande, kräver Kommunens godkännande. Med huvudsaklig förändring avses inte eventuell försäljning av fastigheten Skövde Billinge hus 1 till extern part.

9 TILLTRÄDE

Undertecknande av Avtalen ska ske efter att Kommunen fått ett lagakraftvunnet godkännande av kommunfullmäktige enligt punkt 11 (*Förbehåll för avtalens giltighet*).

10 FÖRHANDLINGSPERIOD

Förhandlingar mellan Parterna ska pågå till dess Avtalen är undertecknade, dock längst till och med 2016-06-30, alternativt till att kommunfullmäktige fattat ett negativt beslut till ett ingående av Avtalen och därmed Parternas avsedda genomförande av den gemensamma satsningen på Billingen ("**Förhandlingsperioden**").

11 FÖRBEHÅLL FÖR AVTALENS GILTIGHET

Kommunen

- 11.1 Kommunens ingående av de avtal som anges i punkt 7 (*Avtal*) är villkorade av ett lagakraftvunnet godkännandebeslut från kommunfullmäktige.
- 11.2 Kommunens genomförande av sina åtaganden enligt punkt 5 (*Särskilda åtaganden – utveckling av Fritidsområdet*) är villkorat av att Host presenterat en bindande och fullgod finansiering av Hosts åtaganden enligt punkt 4.

Host

- 11.3 Host Billinge hus och Tribe Billinge hus ingående av de avtal som anges i punkt 7 (*Avtal*) är villkorade av ett godkännande från styrelsen för Host Billinge hus respektive Tribe Billinge hus.
- 11.4 Host Billinge hus genomförande av villkoren i punkt 4 (*Särskilda Åtaganden – utveckling av hotellverksamheten*) är förbehållet att Host Billinge hus kan erhålla tillfredsställande extern finansiering.

12 EXKLUSIVITET

Parterna förbinder sig att under Förhandlingsperioden inte direkt eller indirekt förhandla med någon annan part än övriga Parter om syftet med denna Avsiktsförklaring eller tillhandahålla information om en Part till någon annan part. Detta innebär att Parterna under angiven tid exklusivt ska förhandla med varandra rörande de förhållanden som regleras av denna Avsiktsförklaring.

13 SEKRETESS

13.1 Parterna förbinder sig att inte för utomstående röja information eller kunskap som utgör annan Parts konfidentiella information och som Part får del av som en följd av denna Avsiktsförklaring. Part ska heller inte använda eller kopiera konfidentiell information för annat ändamål än som omfattas av denna Avsiktsförklaring.

13.2 Parterna åtar sig att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att konfidentiell information inte görs tillgänglig för annan än den som har rätt att få del av informationen för de ändamål som omfattas av denna Avsiktsförklaring.

13.3 Part förbinder sig vidare att inte för utomstående röja information hänförlig till förhandlingarna mellan Parterna.

13.4 Part ska ha rätt att tillhandahålla konfidentiell information till sina juridiska och finansiella rådgivare under förutsättning att varje sådan person som mottar informationen är bunden av samma eller liknande sekretessåtaganden som Parterna enligt denna Avsiktsförklaring.

Undantag

13.5 Åtagandena enligt denna punkt 13 omfattar inte information vilken:

13.5.1 avser denna Avsiktsförklaring eller de avsedda Avtalen;

13.5.2 vid tidpunkten för överlämnandet eller därefter blir allmänt tillgänglig utan att detta skett genom brott mot denna Avsiktsförklaring från den mottagande Partens sida eller något annat avtal eller sekretessåtagande med en annan Part;

13.5.3 redan var känd för den mottagande Parten eller på annat sätt tillgänglig för Parten vid den tidpunkt Parten fick del av informationen i enlighet med denna Avsiktsförklaring;

13.5.4 var eller blir tillgänglig för mottagande Part från en tredje part som inte är eller var bunden av något sekretessåtagande;

13.5.5 Part utvecklat självständigt och utan samband med någon information erhållen enligt denna Avsiktsförklaring; eller

- 13.5.6 den mottagande Parten är skyldig att avslöja enligt lag, förordning, domstols eller annan myndighets beslut eller börsreglering; dock under förutsättning att övriga Parter i möjligaste mån underrättas härom före offentliggörandet och att offentliggörandet begränsas till vad som följer av lag.
- 13.6 Parternas åtaganden enligt denna punkt 13 ska gälla för en tid av 1 år efter utgången av Förhandlingsperioden.

14 AVSIKTSFÖRKLARING

Med undantag för punkterna 12 (*Exklusivitet*), 13 (*Sekretess*) och 19 (*Jurisdiktion*) som är juridiskt bindande för Parterna, utgör denna Avsiktsförklaring inte någon juridiskt bindande förpliktelse för någon Part att ingå Avtalen utan är endast en uttalad avsikt att förhandla och överväga villkoren för att underteckna Avtalen.

15 KOSTNADER OCH ERSÄTTNING

- 15.1 Vardera Part ska stå sina egna kostnader som uppstår i samband med denna Avsiktsförklaring, framtida förhandlingar samt vid upprättandet, slutförandet och undertecknandet av Avtalen.
- 15.2 Ingen Part har rätt till ersättning för skada, förlust, kostnad eller utlägg om denna Avsiktsförklaring inte skulle leda till ingående av Avtalen.

16 ÖVERLÅTELSE

- 16.1 Part får varken överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt denna Avsiktsförklaring utan den andra Partens skriftliga medgivande.
- 16.2 Detta gäller dock inte vid överlåtelse av Parts rättigheter till sådan juridisk person som direkt eller indirekt kontrollerar eller kontrolleras av den överlåtande Parten, dock under förutsättning att den överlåtande Parten solidariskt med den juridiska person till vilken överlåtelsen sker efter överlåtelsen svarar för samtliga förpliktelser enligt denna Avsiktsförklaring

17 AVTALSTID

Avsiktsförklaringen gäller från och med Parternas undertecknande av denna Avsiktsförklaring till och med utgången av Förhandlingsperioden.

18 ÄNDRINGAR OCH TILLÄGG

Eventuella ändringar och/eller tillägg till denna Avsiktsförklaring ska, för att vara bindande, avfattas skriftligen och vara undertecknade av behöriga ställföreträdare för Parterna.

19 JURISDIKTION

Tvister som uppstår i anledning av denna Avsiktsförklaring ska med tillämpning av svensk lag avgöras i första instans av Skaraborgs tingsrätt.

SIGNATURSIDA

Denna Avsiktsförklaring har upprättats i tre likalydande exemplar varav Parterna har tagit del av var sitt exemplar.

Skövde [**] mars 2016

SKÖVDE KOMMUN

[Namnförtydligande]

[Namnförtydligande]

HOST BILLINGEHUS I SKÖVDE AB

[Namnförtydligande]

[Namnförtydligande]

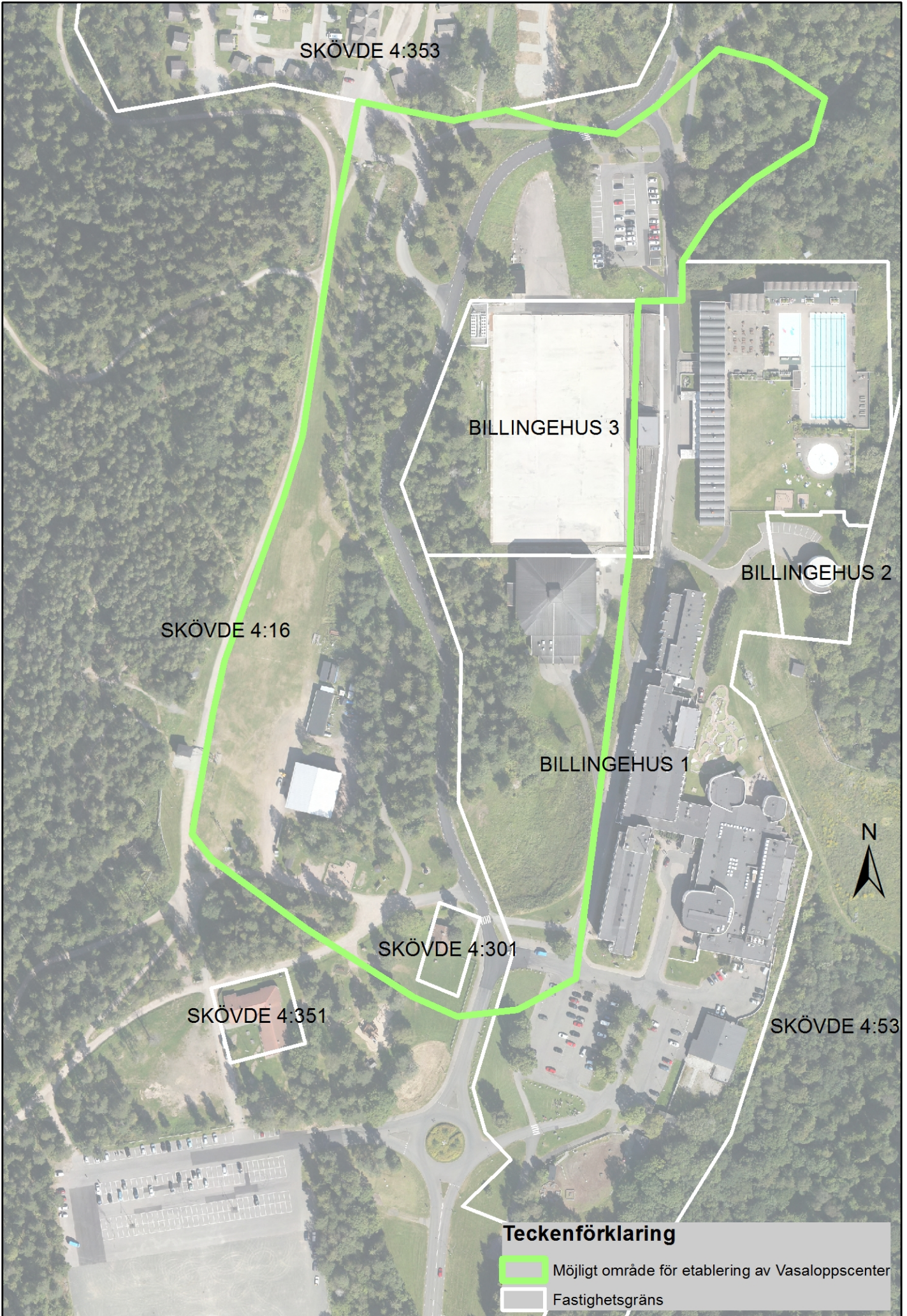
TRIBE HOTEL BILLINGEHUS AB

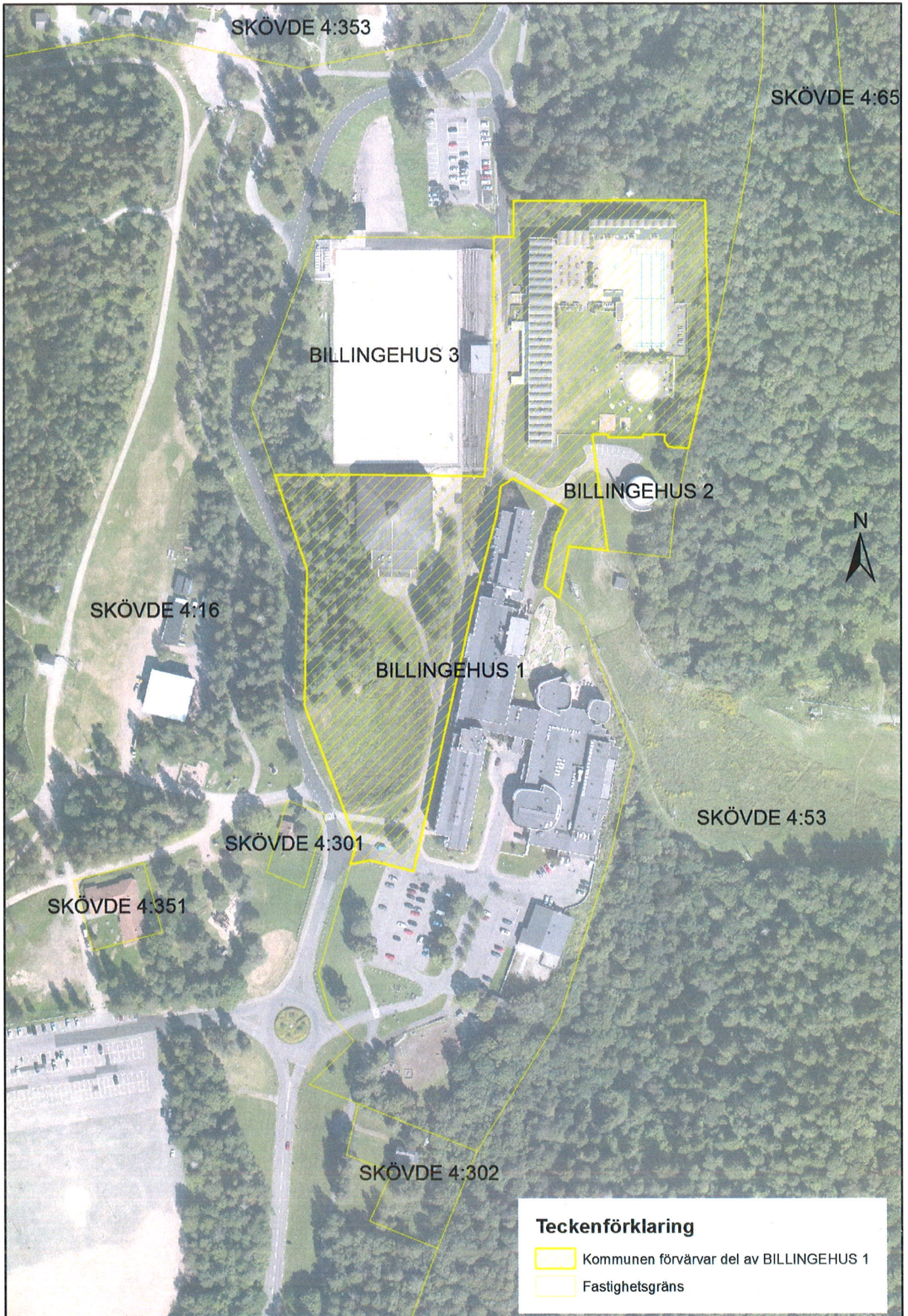
[Namnförtydligande]

[Namnförtydligande]

PER SUND SVENSK '14

Olle Lundin

Vänge 160316

Professor i förvaltningsrätt

Uppsala universitet

Rättsutlåtande avseende Avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billinge hus i Skövde AB och Tribe Hotel Billinge hus AB avseende samarbete och utveckling av Billingen och Billinge hus

Jag har fått i uppdrag att yttra mig över en avsiktsförklaring mellan Skövde kommun och Host Billinge hus i Skövde AB och Tribe Hotel Billinge hus AB avseende samarbete och utveckling av Billingen och Billinge hus. Syftet med yttrandet är att utreda hur avsiktsförklaringen, planen och de olika affärerna förhåller sig till framför allt kommunallagen men även i förekommande fall annan lagstiftning.

Yttrandet är upplagt så att inledningsvis presenteras avsiktsförklaringen i väsentliga delar. Därefter följer avsnitt 2-4 som är beskrivning av gällande rätt inom för yttrandet relevanta områden, den allmänna kompetensen enligt KL, kompetens inom turismområdet samt statsstödsregler. I avsnitt 5 analyseras det förevarande fallet i skenet av gällande rätt.

1. Bakgrund, förutsättningar och syfte

Bakgrunden är enligt följande:

Skövde kommun och Host Billinge hus i Skövde AB ("Host Billinge hus") och Tribe Hotel Billinge hus i Skövde AB ("Tribe Billinge hus") gemensamt benämnda ("Host") har för avsikt att ingå avtal avseende samarbete och utveckling av Billingen och Billinge hus.

Syftet med avtalen är att tillsammans möjliggöra en utveckling och förbättring av fritidsområdet och Billinge hus samt att skapa en av landets bästa mötesplatser genom bl.a. uppförandet av en ny kongresshall. Därmed ska det skapas förutsättningar att fritidsområdet och Billinge hus kan bli ett av södra och västra Sveriges mest besökta område med följd att Skövde kommun tillsammans med Host skapar förutsättningar att få en bättre besöks- och turistnäring i kommunen vilket kommer att gynna näringslivet i Skövde och på så sätt utveckla kommunen och dess handel, restauranger och hotell.

Syftet ska uppnås genom att den offentliga och privata sektorn i Skövde samverkar för att skapa förutsättningar att få en så god effekt och tillgänglighet som möjligt på denna satsning för rekreation, fritid och näringsliv. Ett övergripande syfte är att stimulera turismen i området. De mer konkreta förutsättningarna följer nedan.

- Host Billinge hus äger fastigheten Skövde Billinge hus 1 ("Fastigheten").
- Tribe Billinge hus driver enligt ett hyresavtal med Host Billinge hus hotellverksamhet på fastigheten.
- Kommunen äger marken i anslutning till och i närområdet till Fastigheten vilket bl.a. omfattar ett fritidsområde med motions-, skidspår och Billingebacken (Fritidsområdet).

Skövde kommun och övriga parter är överens om att byggandet av en ny kongresshall som ersättare till Blå Hallen är av väsentligt intresse för genomförandet av syftet med avtalen.

Skövde kommun ska förvärva del av Fastigheten för köpeskillingen 45 Mkr. Köpeskillingen är bl.a. baserad på att säljaren ska uppföra en ny kongresshall i anslutning till hotellanläggningen med plats för ca 1 200 deltagare och som ska ersätta den befintliga kongresshallen Blå Hallen. Värdet på Blå Hallen jämte därtill hörande markområde och friluftsbadet jämte därtill hörande markområde bedöms vara 45 Mkr.

Utöver det tillkommer en rad olika åtgärder som ska vidtas av kommunen och övriga parter:

Host för avsikt att investera ca SEK 200 miljoner i kongresshall och i hotellverksamheten enligt följande:

Den befintliga hotellanläggningen, bestående av hotellrum, SPA anläggning, konferensrum, restaurant och gemensamhetsutrymmen ska renoveras och ca 100 nya hotellrum ska byggas till i eller i anslutning till i existerande hotellanläggning. Ny kongresshall ska byggas i anslutning till hotellet.

Kommunen ska investera ca SEK 150 miljoner i Fritidsområdet inklusive mark- och fastighetsförvärv. Investeringen ska bl.a. innebära att Billingebacken får en ytterligare

nedfart och förlängs. Befintlig liftanläggning kompletteras alternativt ersättas med en 4-6 sits därtill anpassad stollift, för vinter- och sommaraktiviteter. Befintliga längdskidspår ska byggas ut och det skapas ett 10 km sammanhängande skidspår med möjligheter till konstsnö på hela sträckan. I anslutning till hotellverksamheten skapas ett Vasaloppscenter. Kommunen ska även förvärva ett friluftsbad och rusta upp anläggningen.

2. Allmänt om den kommunala kompetensen

2.1 Det lokala allmänintresset, lokalisering, proportionalitet m.m.

Utgångspunkten för kommunernas allmänna kompetens återfinns i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900, KL). Där stadgas att kommuner får själva ha hand om sådana angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller deras medlemmar och som inte ska handhas enbart av annan. Kärnan i detta stadgande är lokutionen "angelägenheter av allmänt intresse". Med det avses att kommunen skall ägna sig åt sådant som ligger i det kollektiva intresset och att detta intresse ska anknytas till de egna medlemmarna.¹ Det är alltså det lokala allmänintresset som är avgörande för kommunens allmänna kompetens. Denna princip är grundbulten i den kommunala allmänna kompetensen och tidigare var det endast allmänintresset som kom till uttryck i lagtexten. Övriga kompetensbegränsande principer kan i stort sett härledas tillbaka till tanken på att kommunen endast ska ägna sig åt sådant som ligger i det lokala allmänintresset, i kommunmedlemmarnas intresse.

Det allmänna kravet på att en viss åtgärd eller verksamhet ska ligga i kommunmedlemmarnas intresse rymmer också ett krav på proportionalitet. Den ekonomiska insatsen bör motsvara den nytta som kommunen och dess medlemmar får av åtgärden. Proportionalitetskravet är mer eller mindre tydligt då domstolarna prövar frågor om kompetensenlighet. I exempelvis RÅ 1993 ref. 35, som handlar om huruvida kommunalt stöd till en golftävling var kompetensenligt, är proportionalitetstanken mycket tydlig. Domstolen uttalar där att kommunens avsikt var att ge viss PR för kommunen och att det "har inte visats att stödet skulle ha haft en omfattning som stått i missförhållande till den förväntade nyttan av evenemanget". Den begränsade kommunala insatsen, 250 000 kr, verkade därför inte vara en oproportionerlig åtgärd i förhållande till den kommunala nyttan och beslutet stod sig därför.

I ett annat fall, RÅ 2006 ref. 81, prövade Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) om ett kommunalt bidrag till en stiftelse som hade i uppgift att bedriva verksamhet inom

¹Se exempelvis förarbetena till 1977 års kommunallag, prop. 1975/76:187, för dagens skrivning i 2 kap. 1 § KL och motiven därbakom.

internationell vattenforskning var förenligt med kommunallagen. Det kommunala bidraget var ca 60 miljoner. Kammarrätten, vars dom fastställdes av HFD, var enig. Domstolen var av uppfattning att stiftelseändamålet sannolikt skulle innebära viss nytta för kommunen och därmed skulle bidraget vara kompetensnligt i och för sig. Att en kommun har uppgifter inom vattenförsörjningsområdet är odiskutabelt. Emellertid menade rätten vidare att bidragets storlek inte stod i proportion till den framtida nyttan. Riskerna fanns att bidraget framför allt skulle förbrukas genom internationell forskning och utredningsverksamhet och nyttan för kommunen skulle därmed vara begränsad. Domstolen pekar på att kommunen borde ha gjort vissa avgränsningar så att medlen skulle komma att förbrukas i verksamhet som faller inom det kommunala intresset. HFD:s majoritet fastställde kammarrättens dom. Minoriteten menade dock att stiftelsens verksamhet endast delvis skulle bekostas av kommunen och att åtgärden även gynnade turism och det lokala näringslivet genom att den bl.a. anordnade konferenser. Fallet visar det svåra i att förutse hur domstolarna kommer att döma i frågor kring proportionalitet och kommunal kompetens.

Allmänintressets starka ställning kan dels förklaras med att en kommun är en tvångsassociation och dels att kommunerna är utomordentligt viktiga samhällsorgan. Kommunmedlemmarna är tvingade in i sammanslutningen och det är därför väsentligt att kommunens verksamhet är till nytta för de egna medlemmarna. Man kan uttrycka det så att en kommun har inget egenvärde i sig utan existerar endast för de egna medlemmarna. Att kommunerna är ryggraden i den svenska välfärdsstaten innebär att kommunens resurser bör användas på ett sådant sätt att välfärdsstatliga värden uppnås och bibehålls genom den kommunala verksamheten.² Det förklarar varför det allmänna intresset fortfarande är ledstjärnan för den kommunala verksamheten. Den kommunala verksamheten ska gynna de egna medlemmarna.

2.2 Förhållandet till näringslivet

En kommun får bedriva näringsverksamhet om syftet är att tillhandahålla tjänster eller nyttigheter till kommunmedlemmarna. Kommunallagen förbjuder uttryckligen kommunal verksamhet vars syfte är att bereda kommunen ekonomisk vinst. Detta följer av 2 kap. 7 §. Av stadgandet framgår att kommunen får driva näringsverksamhet om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt kommunmedlemmarna. Stadgandet ger bl.a. uttryck för *förbudet mot att driva spekulativa företag*, d.v.s. företag med vinstsyfte.³

Kommunen är således förbjuden att bedriva verksamhet vars huvudsakliga syfte är att generera vinst. Om höga avkastningskrav sätts på en verksamhet kommer syftet

²Därför finns också förbud mot spekulativ verksamhet och krav på god ekonomisk hushållning, se 2 kap. 7 § och 8 kap. KL.

³ Prop. 1990/91:117 s. 151.

med själva verksamheten åtminstone delvis att vara vinstgenerering. Ju högre avkastningskrav desto mer kommer själva verksamheten att hamna i bakgrunden. Vid någon punkt, d.v.s. då avkastningskraven blir mycket höga, kommer förbudet mot spekulativ verksamhet att slå till. Att i matematiska termer uttrycka detta är knappast möjligt utan det får bli en bedömning från fall till fall. Det finns ingen rättspraxis eller förarbetsuttalanden angående detta utan det är ytterst en fråga för domstolen att bedöma.

Av stadgandet i 2 kap. 7 § följer att kommunen exempelvis kan bedriva verksamhet inom kollektivtrafiken, vattenverk, energiföretag, bostadsföretag m.m. Denna kompetens har utvecklats historiskt och brukar benämnas sedvanlig kommunal affärsverksamhet.

Att ha ett rikt och aktivt lokalt näringsliv är självfallet något som ligger i en kommuns intresse. Sådant genererar arbetstillfällen och skatteinkomster. Därför kan också en kommun understödja näringslivet med olika åtgärder. Kommunala "företagsparker" där exempelvis industrifastigheter hyrs ut till subventionerade priser är relativt vanligt. En kommun kan understödja det lokala näringslivet i generellt avseende. Stödet skall rikta sig till hela det lokala näringslivet eller åtminstone en större grupp. Individuellt inriktat stöd är i princip inte tillåtet. I 2 kap. 8 § stadgas att en kommun får allmänt främja näringslivet men att individuellt inriktat stöd endast får lämnas om det finns synnerliga skäl. Sådana skäl är i princip endast då det gäller att upprätthålla eller tillskapa ett slags minimistandard på servicen i kommunen. Därför har det i rättspraxis accepterats att en kommun understött den enda bensinstationen i kommunen eller det enda hotellet i tätorten.⁴

Regleringen av förhållandet till näringslivet ställer inte upp några egentliga hinder för att en kommun ska kunna på olika sätt samverka med näringslivet. Det väsentliga är dock att de kommunala åtgärderna och samverkan i stort ligger inom den kommunala kompetensen och att förhållandet mellan kommunen och näringslivet präglas av balans ur ett stödperspektiv, d.v.s. att inget kommunalt stöd till enskild näringsidkare föreligger.

3. Kommunens kompetens inom turismområdet,

Förutom den allmänna kompetensen i 2 kap. KL finns utökade befogenheter i speciallagstiftning. Det finns mängder med olika regleringar som oftast innebär olika typer av åligganden för den kommunala sektorn. Socialtjänstregleringarna, SoL och LSS, Skollagen m.m. är exempel där lagstiftaren ålagt kommunerna omfattande skyldigheter fr.a. mot enskilda. Det finns dock specialreglering som innebär utökad kompetens och möjligheter för kommunerna. I lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47) ges utökade befogenheter på en rad skilda områden. Det ges bl.a. möjlighet att ge bistånd till utländska studerande, kompensation till enskilda

⁴ RÅ 1979 Ab 14 och RÅ 1995 ref. 98.

inom socialtjänsten, sjuktransporter, kollektivtrafik, samhällsorientering och om turism.

I lag om vissa kommunala befogenheter stadgas i 4 kap. 1 §, om Åtgärder för uppförande och drift av turistanläggningar, att kommuner får vidta åtgärder för uppförande och drift av turistanläggningar i den utsträckning det behövs för att främja turismväsendet inom kommunen. Vidare i samma lag framgår, av 1 kap. 2 §, att lokaliseringsprincipen inte gäller för turismverksamheten. Verksamheten och insatsen ska även ställas i proportion till den förväntade kommunala nyttan av den. Hotell, campingplatser, stugbyar och skidanläggningar är exempel på verksamheter som är kompetensenliga.⁵

Stadgandet i lagen motsvarar innehållet i lagen (1968:131) om vissa kommunala befogenheter inom turismväsendet. Någon ändring i sak var inte avsedd då bestämmelsen överfördes till den nuvarande lagen. Det innebär att rättspraxis rörande 1968 års turismväsendelag är relevanta även idag. Som kompetensenliga insatser har bedömts bidrag till projektering av privat turisthotell (RÅ 1969 C 42), garantiåtagande för av SJ anordnade charterresor till vintersportanläggningar i kommunen (RÅ 1971 C 283), aktieteckning och annat liknande engagemang i liftbolag (RÅ 1971 C 284 och 381), bidrag till arrendator av kommunägt turisthotell för att möjliggöra helårsdrift (RÅ 1974 A 686) och ekonomisk samverkan med enskild för utredning av hur viss fastighet i enskild ägo lämpligen kunde användas för turism och annan rekreation (RÅ 1973 A 307). Notera att fall som rör stöd till enskilda kan idag räknas som förbjudet statsstöd.

Moderna rättsfall rörande kompetensen inom turismområdet saknas i princip.⁶ Klart är att hotell, skidanläggningar, liftar m.m. ligger inom den kommunala kompetensen. Det är överhuvudtaget svårt att se en tydlig begränsning av kompetensen inom turismområdet. Det finns endast ett fall, RÅ 1970 ref. 13 Dennisland, där det kommunala åtagandet ansågs som kompetensöverskridande. Domstolen menade att anläggningen var av stark reklamkaraktär och inte egentligen hade till syfte att locka till sig besökare och turister till kommunen. Det var ett stöd av "ovidkommande enskilda ekonomiska intressen" och därför kompetensöverskridande.

Den kommunala kompetensen inom turismområdet är således vidsträckt. Gränserna är inte klart uttryckta varken genom rättspraxis eller i förarbeten. Att 1968 års lag transformerats till den moderna lag om vissa kommunala befogenheter som idag gäller, från 2009, ger vid handen att den vidsträckta kommunala kompetensen gäller även dagens förhållanden även om modern rättspraxis i princip saknas.

⁵ Prop. 2008/09:21 s. 6.

⁶ Notera dock att minoriteten i 2006 års vattenforskningsfall ansåg bl.a. att turismargumentet hade gjort sig gällande i fallet.

4. Statsstödsregler och marköverlåtelse

En fråga som under de senaste åren rönt stor uppmärksamhet är huruvida de regler mot otillåtna statsstöd som följer av artikel 107 i EUF-fördraget begränsar en kommuns planmonopol och möjligheter till fastighetsöverlåtelse i samband med detalj- och översiktsplaneändringar. Enligt EU-rätten är statligt och därmed också kommunalt stöd till näringslivet inte tillåtet när stödet i beaktansvärd omfattning inverkar eller kan inverka på handeln mellan medlemsländerna.

Om en fastighetsöverlåtelse sker efter ett vederbörligen offentliggjort, öppet och villkorslöst anbudsförfarande där det bästa eller enda anbudet antas, så utgör det per definition en försäljning till marknadspris och innefattar följaktligen inte statligt stöd.

Det bör poängteras att det inte finns något uttryckligt hinder mot att förutsättningarna för en överlåtelse av ett visst markområde är förenade med olika typer av villkor, t.ex. markområdets framtida användningsområde eller krav på särskild bebyggelse.

Notera dock att statsstödsreglerna, vad gäller fastighetsöverlåtelser, tar sikte på det allmänna, d.v.s. stat, kommun eller landstings *försäljning* av fastigheter. Det allmänna *köp* av fastigheter är knappast alls berört i statsstödssammanhang. Inte heller omfattas fastighetsköp av LOU. En anledning till detta undantag är att fast egendom inte är flyttbar och att därför marknaden för den som önskar köpa är mycket begränsad. Att fastighetsförvärv inte omfattas av upphandlingsregleringen är en naturlig följd av att fastigheter inte är flyttbara och på så vis inte finns naturligt på en marknad. I de allra flesta fall är inte en fastighet utbytbar mot en annan fastighet, från ett köparperspektiv. Köparen vill ha just den unika fastigheten med dess förutsättningar och belägenhet. Det finns helt enkelt endast en aktuell fastighet som kan uppfylla detta syfte.

Oaktat att förevarande fall rör ett kommunalt köp av en fastighet kommer det kända fallet rörande Åre kommun och Konsum från Tribunalen. Fallet är relevant i så måtto att det visar att inte enbart det högsta priset är avgörande när en kommun säljer en fastighet. Sådana skäl som den lokala planeringen av det lokala samhället också kan vägas in i transaktionen och att en enskild transaktion i vissa fall ska bedömas i sin kontext och inte enskilt.

Den 21 juni 2005 antog kommunfullmäktige i Åre kommun en fördjupad översiktsplan vars ändamål bl.a. var att göra torget i Åre centrum bilfritt. Vidare var avsikten att kommunens fastighetsbolag, Åre Centrum AB, skulle ingå ett avtal med kommunen om att utveckla torget. Vid torget låg emellertid bl.a. en konsumbutik. För att kunna genomföra översiktsplanen var det nödvändigt för kommunen att förvärva den aktuella marken. För att konsumbutiken skulle kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet erbjöds Konsum Nord att förvärva en angränsande tomt samt att genom fastighetsbolaget förvärva en annan fastighet inom ett område som var föremål för en detaljplan för utveckling av ett nytt handelsområde för en krona.

Genom såväl ett telefonsamtal som ett e-postmeddelande till kommunchefen den 23 augusti 2005 inkom emellertid konkurrenten Lidl Sverige AB – som önskade etablera sig i Åre – med ett anbud på 6 600 000 kronor för samma mark.

Efter det att anbudet från Lidl uppmärksammats i media ökade försäljningspriset successivt från en krona till 2 000 000 kronor, medan tilläggsområdet förvärvades från Åre Centrum AB för 1 000 000 kronor och Åre Centrum förvärvade Konsums fastighet vid Åre torg för 8 500 000 kronor. Den 5 oktober 2005 beslutade kommunfullmäktige i Åre att godkänna försäljningen till Konsum för 2 000 000 kronor. Försäljningen föregicks således inte av något anbudsförfarande utan var ett led i en planeringsprocess där tanken aldrig var att någon annan köpare än Konsum var tilltänkt för den aktuella marken.

Kommissionen fann på grundval av de uppgifter som lämnats att förekomsten av statligt stöd i enlighet med innebörden i nuvarande artikel 107.1 EUF-fördraget inte kunde uteslutas. På grundval av tillgängliga uppgifter verkade det tvärtom troligt att det pris Konsum betalade för marken låg under marknadsvärdet och att statsstöd förelåg.

Tribunalen prövade frågan i mål T-244/08, Konsum Nord ekonomisk förening mot Europeiska kommissionen. Tribunalen konstaterar att försäljningen av den aktuella marken inte utgör ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 EUF-fördraget då det framgår av de handlingar och svar som lämnats in till Kommissionen att försäljningen av den aktuella marken ingick i en serie sammanlänkade transaktioner som syftade till att genomföra översiktsplanen och detaljplanen för Åre kommun. Tribunalen konstaterar vidare att kommissionens påstående att de svenska myndigheterna inte hade lämnat några konkreta uppgifter rörande sökandens fastighetsförsäljning eller några konkreta uppgifter som visar att de båda transaktionerna utgjorde en del av en större uppgörelse var felaktigt och att det tydligt framgår att det fanns en koppling mellan de olika transaktionerna.

Kommissionen hade vidare anfört att det saknades en ekonomisk koppling mellan kommunens överlåtelse och fastighetsöverlåtelse mellan Konsum Nord och Åre Centrum AB. Tribunalen konstaterar dock att avsaknaden av en konstaterad ekonomisk koppling mellan priset på den aktuella marken och priset på fastigheten i Åre kommuns centrum inte försvagar kopplingen mellan de olika fastighetsaffärerna i fråga. Även om försäljningarna skedde oberoende av varandra, i juridiskt och ekonomiskt hänseende, så var de villkorade av varandra och en helhetsbedömning av situationen ger vid handen att det fanns en koppling mellan dem i syfte att genomföra kommunens översikts- och detaljplan. Något stöd förelåg därför inte.

Slutsatsen är att det enligt EU-rätten kan föreligga speciella omständigheter, exempelvis något väl dokumenterat samhällsintresse, som gör det försvarligt för en kommun att sälja en fastighet på näringslivets fastighetsmarknad till underpris, men att kommunen då har den fulla bevisbördan för att sådana speciella omständigheter föreligger.

5 Analys

Hela planen med de olika affärerna, transaktioner m.m. bör betraktas som en helhet. Konsum-Åre fallet visar tydligt att domstolen, Tribunalen, tar fasta på att kommunens planerade olika avtal och transaktioner ska beaktas som en helhet oaktat att det i formell mening är skilda avtal. Detta bör också gälla från ett kommunalrättsligt perspektiv, hela planen, och de olika avtalen och investeringarna, och det kommunala syftet ska beaktas.

Det övergripande syftet med utvecklingen av Billingen och Billingshus synes vara att locka turister och besökare till kommunen. Sen finns en rad underliggande syften och positiva synergieffekter för kommunen och dess invånare om planen genomförs i sin helhet. Kommunala satsningar på turism, kultur, fritid, idrott hör till sådant som ligger i den kommunala kompetensen. Alla satsningar som rör motionsverksamhet, skidspår, simhall, Vasaloppscenter m.m. är odiskutabelt kompetensenliga.

Kultur, fritid och idrott hör utan tvekan till kärnan i den allmänna kommunala kompetensen enligt 2 kap. KL.⁷ Satsningar på åtgärder inom turismområdet ligger även dessa inom den kommunala kompetensen enligt lag om vissa kommunala befogenheter. Som konstaterats ovan så är kommunens möjligheter att agera inom turismområdet omfattande. Planen och åtgärderna är i dessa delar kommunalrättsligt oproblematiska.

Kommunen har anlitat ett företag⁸ att utreda de samhällsekonomiska effekterna av satsningen och genomförande av planen. Utredningen visar att de kommunala satsningarna kommer att medföra stora positiva effekter för kommunen.⁹ Ökad turism, flera arbetstillfällen m.m. innebär att nyttan för kommunen och dess invånare utan tvivel står i proportion till den kommunala insatsen. Det synes t.o.m. vara så att de kommunala satsningarna kommer att löna sig mätt i ekonomiska termer. Kravet på proportionalitet avseende de kommunala insatserna är således uppfyllt.

Fastighetsförvärvet på 45 Mkr innebär att kommunen förvärvar en fastighet jämte mark som är av central betydelse för genomförandet av planen. Köpeskillingen är baserad på och till övervägande del villkorad av att säljaren påbörjar och slutför byggnationen av en ny kongresshall i anslutning till fastigheten. Kommunen får på så vis behovet av en modern kongresshall i kommunen täckt. En sådan byggnad är central för kulturlivet och även av betydelse i andra fall, mässor etc.

Kan köpet av Fastigheten utgöra ett stöd enligt kommunallagen eller EU-rätten? Det finns flera skäl till att Fastighetsförvärvet inte utgör ett stöd i rättslig mening. Dessa kommer att redovisas i tur och ordning:

– Köpeskillingen avser Fastigheten samt indirekt genom betalningsmodellen även tillgång till en ny kongresshall i kommunen. Tillgången till en ny kongresshall i

⁷ Se exempelvis Lindquist *Kommunala befogenheter*, s. 219 ff. och 223 ff.

⁸ WSP Analys & Strategi

⁹ Se rapporten WSP Effektberäkningar Skövde kommun, s. 16 f.

kommunen är väsentligt för kommunen. Att uppskatta det ekonomiska värdet är dock svårt. Om kommunen uppfört kongresshallen i egen regi så hade det sannolikt överstigit köpeskillingen.

– Att sätta ett marknadsvärde på en fastighet som ska förvärvas, ur ett köparperspektiv, är i princip omöjligt. Eftersom det bara finns en fastighet som kan fylla de kommunala syftena så blir i princip marknadsvärdet det som säljaren begär. Det är också förklaringen till att fastighetsförvärv inte omfattas av upphandlingsreglerna. Fastigheter uppträder i princip inte på en marknad då de i normalfallet är unika.

– Planen ska ses som en helhet. Fastighetsförvärvet kan inte bedömas isolerat. Hela planen ska således beaktas. En samlad bedömning av planen visar inget som tyder på att kommunen i något avseende ger otillbörligt stöd till de privata parterna.

– Även om något skulle tyda på att fastighetsförvärvet skulle utgöra stöd så kan det vara förenligt med gällande rätt. Om det finns tungt vägande samhällsplaneringsskäl att genomföra affären så kan det innebära att dessa skäl förtar åtgärdens karaktär av stöd.

Det finns således flera olika rättsliga argument för att fastighetsaffären inte utgör otillåtet stöd i rättslig mening, varken från ett kommunalrättsligt- eller EU-rättsligt perspektiv.

Väsentligt att konstatera är att även om, oklart hur, det skulle konstateras att planen i någon del utgör stöd i något avseende så finns tungt vägande skäl för att det skulle vara tillåtet ändå. Genomförandet av planen bygger på avsikten att Skövde kommun ska satsa på kultur och idrott till gagn både för kommunmedlemmar och som ett led i en turismsatsning. Ett eventuellt stöd skulle kunna vara rättsligt acceptabelt av dessa skäl och som ett led i genomförande av planen.

I övrigt finns inget som tyder på att ett genomförande av planen skulle vara problematisk ur ett rättsligt perspektiv. Det vore också mycket märkligt om gällande rättsregler skulle omöjliggöra att en kommun satsar progressivt för att utveckla kommunen i positiv riktning, till gagn för kommunen och kommunmedlemmarna. Att en sådan satsning genomförs i samarbete med privata aktörer innebär inte heller något rättsligt problem så länge det inte fråga om att privata krafter på något sätt erhåller offentligt stöd från kommunen. Så är inte fallet här, som ovan visats. Planens genomförande blir därigenom en politisk fråga och inte en rättslig fråga.

6 Slutsats

Med beaktande av ovanstående så är min avslutande bedömning att genomförande av planen att utveckla Billingen och Billingehus i Skövde kommun, enligt Avsiktsförklaringen, inte strider mot kommunallagen eller annan lagstiftning.

Effektberäkningar Skövde

UNITED
BY OUR
DIFFERENCE

Rapportnummer

2016-03-08

Analys & Strategi

Konsulter inom samhällsutveckling

WSP Analys & Strategi är en konsultverksamhet inom samhällsutveckling. Vi arbetar på uppdrag av myndigheter, företag och organisationer för att bidra till ett samhälle anpassat för samtiden såväl som framtiden. Vi förstår de utmaningar som våra uppdragsgivare ställs inför, och bistår med kunskap som hjälper dem hantera det komplexa förhållandet mellan människor, natur och byggd miljö.

Titel: Effektberäkningar Skövde
Redaktörer: Mattias Frithiof, Kristina Westermark, Jonas Börjesson
WSP Sverige AB
Arenavägen 7
121 88 Stockholm-Globen
Tel: 010-722 50 00
E-post: info@wspgroup.se
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
www.wspgroup.se/analys

Innehåll

1	INLEDNING	5
2	TILLVÄXTENS DRIVKRAFTER.....	5
3	STRUKTUROMVANDLINGEN OCH FRAMTIDENS JOBB OCH SYSSELSÄTTNING	7
4	REGIONAL OCH LOKAL KONTEXT	9
4.1	Nuläge strukturella indikatorer	11
4.2	Billingsens nuläge	11
5	EFFEKTER AV INVESTERING PÅ BILLINGEN	12
5.1	Investering på Billingen	12
5.2	Effekter på BRP	14
5.3	Sysselsättningseffekter	14
5.4	Skatteintäkter	15
5.5	Sammantagna modellberäknade effekter	16
5.6	Förväntade effekter av turismsatsningar.....	16
6	SLUTSATSER.....	17
	BILAGA 1 – OM RAPS-MODELLEN.....	20

1 Inledning

Följande rapport kretsar kring frågan om vilka lokal- och regionalekonomiska effekter som kan uppstå om en satsning på Billingen – såsom den beskrivits för WSP av Skövde kommun – genomförs. Bakgrunden till, och detaljerna kring, satsningen finns specificerade i andra utredningar medan denna utredning är framtagen för att bedöma direkta och indirekta spridningseffekter av satsningen med hjälp av gängse regionalekonomiska prognosmodeller kompletterat av kvalitativa resonemang kring regionalekonomisk utveckling och tillväxt.

Inledningsvis finns det anledning att betona att modellberäknade effekter aldrig kan ge en heltäckande bild av verkligheten. Modeller är istället en starkt förenklad bild av verkligheten, men ger normalt en god indikation på spridningseffekternas storlek och karaktär.

För att nyansera bilden ska de två inledande kapitlen ses och läsas som viktiga kontextuella bidrag till de modellberäknade resultaten. Det finns en rad kvalitativa, upplevda och dynamiska effekter som inte låter sig mätas och fångas av den linjära verklighet som modellen representerar.

Inledningsvis beskrivs den förändring som ofta benämns ”strukturomvandlingen” och som manifesterats i begreppet ”den nya ekonomiska geografin”. I omvandlingen från varuproducerande och tillverkande ekonomier till service- och tjänstedrivna ekonomier förändras också betydelsen av klassiska produktionsfaktorer. Hur detta påverkar t.ex. sysselsättning och tillväxt är en viktig aspekt att förhålla sig till. Ur ett kommunalt perspektiv är det nya produktionsfaktorer som bör ”attraheras” till den kommunala utvecklingsarenan. De tidigare produktionsfaktorerna – som ofta var platsbundna och kunde utvinnas ur mark och skog – är numera flyttbara och rörliga. Det är således alltmer platsens egenskaper i stunden och relationen till det nära omlandet, funktionaliteten, som avgör tillväxtpotentialen. Hur detta i förlängningen påverkar en kommuns attraktivitet, utvecklingsförutsättningar, produktivitet och i slutändan intäkter hänger på näringslivets utveckling och dess förmåga att sysselsätta invånarna. Om var framtidens sysselsättning kan förväntas uppstå handlar det nästkommande kapitlet. Vi beskriver sedan nuläget i Skövde för att sätta de först beskrivna i relation till dagens läge. Först därefter redovisas modellberäkningarna och dess resultat. Studien avslutas med sammanfattning och slutsatser.

2 Tillväxtens drivkrafter

Hösten 2014 publicerade WSP en uppmärksammat skrift vid namn ”Regionernas kamp”. Titeln är dramatisk, men avser egentligen en utvecklingstrend som observerats och studerats i många decennier. Att regioner, snarare än nationer, är centrum för den ekonomiska utvecklingen konceptualiserades för över 30 år sedan av den amerikanske ekonomen och Nobelpristagaren Paul Krugman. Han kallade förändringen ”den nya ekonomiska geografin”. Det paradoxala i utvecklingen är att ju mer internationaliserad och global världsekonomin blir – mycket tack vare ny teknik och sjunkande transportkostnader –

desto mindre blir de ekonomiska geografier som konkurrerar med varandra. Vi går alltså från nationernas kamp till regionernas kamp.

I Sverige kallar vi dessa nya centra för ekonomisk utveckling för lokala arbetsmarknadsregioner (LA) eller funktionella analysregioner (FA). Båda namnen speglar det resmönster eller den aktionsradie som människor dagligen uppvisar – huvudsakligen mellan bostadsplats och arbetsplats, alltså pendlingen. Men funktionaliteten innefattar förstas också andra typer av ärenden såsom fritidsaktiviteter, konsumtionsärenden och t.ex. kultur- och nöjesaktiviteter. I princip utgår definitionen av LA och FA från en centralort till vilka ett antal satellitorter kopplas baserat på huruvida de karakteriseras av inpendling eller utpendling.

Våra svenska arbetsmarknadsregioner har under lång tid vuxit. I grunden för förändringen ligger en allt snabbare teknisk utveckling, billigare transporter och effektivare informationsteknik. Samma tekniska landvinningar har förstas påverkat våra globala res- och handelsmönster och sammantaget "förtätat" både Sverige och världen. Handel, och därmed konkurrensen, har blivit global och gränslös. För att anpassa sig till dagens förutsättningar behöver näringslivet vara snabbfotat och rörligt och söka de platser där tillväxtens förutsättningar för stunden är bäst.

Det som idag utgör grundläggande tillväxtförutsättningar är alltså till stor del flyttbara – i motsats till den gamla ekonomins geografiskt bundna produktionsfaktorer som skog och malm. Den nya ekonomins produktionsfaktorer utgörs av utbildad arbetskraft, innovationsförmåga och kunskapsöverföring. Man kan tala om betydelsen av effektiva regionala system för kommunikation, kunskapsuppbyggnad, rörlighet, entreprenörskap, företagande och innovationer. I samspelet mellan dessa attraheras nya element i produktionen såsom människor och kapital, och ur det regionala systemet kommer nya produkter och tjänster – alltså tillväxt.

En ytterligare drivkraft för tillväxt är storlek och täthet. Ju fler aktörer som samlas nära varandra, desto större blir potentialen för att dra nytta av varandras kunskaper, kapital, kunder eller nätverk. Därför är en av de viktigaste konkurrensfaktorerna i den nya ekonomiska geografien platsens attraktivitet för kunskapsintensiv och innovativ arbetskraft. Sådan attraktivitet accentueras av ett väl fungerande samspel och kommunikation mellan människor, kapital, kunskap, kunskapsöverföring och leder till snabbare utveckling av nya tjänster och produkter – det vi kallar innovationer.

Arbetsmarknadscentrumets betydelse och roll.

Generellt kan sägas att de större och tätare städerna erbjuder komparativa fördelar för specialiserade och kunskapsintensiva tjänsteföretag – både i rekryteringsmening och produktivetsmening. I de stora städerna samlas och sprids kunskaper, kapital och innovationskraft. I mindre täta och billigare lägen utanför städerna finns bättre förutsättningar för mindre specialiserad och i allmänhet mer yrkrävande verksamhet. Skövde är betydligt tätare och större än många orter i det omedelbara omlandet och attraherar – men drar också nytta av – att vissa företag, verksamheter och individer väljer centralorten. Med detta följer alltså betydande fördelar, men också i någon mån andra uppgifter och ansvar.

Samspelet mellan orterna i regionen är av stor betydelse för den samlade funktionaliteten och utvecklingsförutsättningarna. Skövde har därmed också möjligheter, och ett ansvar, att förse regionen med den typ av infrastruktur som inte kan förväntas finnas på annat håll i närområdet.

Ur Skövdes perspektiv handlar det om att erbjuda goda förutsättningar för den typ av näringsliv som finner komparativa fördelar av en lokalisering i staden – samtidigt som man bejakar de fördelar som finns i omlandets orter och områden.

3 Strukturuomvandlingen och framtidens jobb och sysselsättning

Som beskrivits inledningsvis skapar globalisering, urbanisering och ökad rörlighet nya möjligheter och nya utmaningar för företag och regioner att attrahera den kompetens och arbetskraft som krävs för ekonomisk tillväxt och ett utvecklat näringsliv. Faktorer som är avgörande för attraktiviteten förändras i snabb takt. Det råder nog ingen tvekan om att utvecklingen i generell mening blir alltmer svårkontrollerad för den kommunala nivån och att handlingsutrymmet i flera avseenden är begränsat. Näringslivet kommer konstant att utvärdera balansen mellan kostnader och nyttor av sin lokalisering. Bland de viktigaste nyttorna kommer tillgång till relevant utbildad arbetskraft att vara, det vill säga lokal kompetensförsörjning. Även individer och familjer blir allt mer rörliga och söker samma balans mellan nyttor och kostnader. Därmed är det ur ett kommunalt perspektiv prioriterat att staden och regionen i vid mening är attraktiv att bo och verka i. Kommuner har möjlighet att påverka sin konkurrensförmåga genom att arbeta med attraktivitet för boende, besökare och näringsliv. Den statliga myndigheten Tillväxtanalys skriver följande:

”Förmågan att behålla och attrahera kompetens, företag och kapital är avgörande för lokal, regional och nationell utveckling. Frågor som ’varför är vissa platser mer attraktiva än andra?’ har kommit att bli allt viktigare.” Tillväxtanalys, Rapport 2014:13 ”Varför är vissa platser mer attraktiva för boende än andra?”

Var uppstår jobben i framtiden?

En aspekt på vad som kan påverka en plats attraktivitet är arbetsmarknaden och kompetens. Efterfrågan på arbetskraft är i ständig förändring och har idag en helt annan karaktär än för bara några tiotal år sedan. Det finns i dag betydligt färre jobb helt utan utbildningskrav. Under senare år har den största efterfrågan på arbetskraft funnits i de privata tjänstenäringarna där det ställs vissa krav på utbildning och yrkeserfarenhet. Dessa näringar lever på en ganska bred befolkningsbas med goda möjligheter att efterfråga personlig service i olika former och branscherna har därmed sett bäst utveckling i större och tätare städer. Men efterfrågan på högt utbildad arbetskraft bedöms också öka framöver.

Sedan millennieskiftet har det tillkommit en halv miljon arbetstillfällen inom sådana yrken och takten förväntas inte avta.

Baksidan av myntet är att sysselsättningsutsikterna för personer utan gymnasieutbildning stadigt försämrats. Det är personer utan kvalifikationer som dominerar arbetslösheten och som står längst från arbetsmarknaden. Efterfrågan på denna typ av arbetskraft fortsätter att minska och andelen som faktiskt är sysselsatta blir allt mindre. Dock bedömer Arbetsförmedlingen att sysselsättningen kan komma att stiga något inom delar av tjänstesektorerna, till exempel hotell och restauranger samt personlig service. Denna typ av näringslivsverksamhet är också en viktig lokal "exportmarknad" med betydande potential i den mån besökarna kommer från andra delar av landet eller utomlands. Dock är trenden att arbetsgivare även för dessa typer av jobb tenderar att kräva fullbordad gymnasieutbildning hos sina anställda.

I en mer strukturell mening talar allt för att framtidens arbetsmarknad fortsätter att domineras av jobbtillväxt inom tjänstesektorerna och tillbakagång för sysselsättningen inom industrin. Det går förstås inte att säga exakt var de nya jobben kommer. Särskilt inte som den privata tjänstesektorn står för ca 45 procent av sysselsättningen i Sverige. Inom begreppet privat tjänstesektor ryms allt från synnerligen kunskapsintensiva specialisttjänster till mer arbetsintensiva roller med lägre krav på utbildning. Automatisering och digitalisering kommer sannolikt successivt rationalisera bort de enklaste arbetsuppgifterna och jobben, i alla fall från en svensk arbetsmarknad. Återigen är viktigt att nämna att t.ex. turism- och besöksindustri utgör en betydande potential ur både tillväxt och sysselsättningsynpunkt.

Snabbväxande företag

I en analys som WSP tidigare genomfört visar det sig att företag som definieras som "high growth firms", snabbväxande företag, genererar betydande intresse för deras roll som arbetsgivare. Forskning visar nämligen att snabbväxande företag är mer benägna än andra att anställa ungdomar, lågutbildade, arbetslösa och utrikes födda – för att klara sin tillväxt. Snabbväxande företag verkar dessutom enligt aktuell forskning finnas inom den kunskapsintensiva tjänstesektorn. Därutöver konstateras att snabbväxande företag ofta är relativt unga och att tillväxtperioden i allmänhet inte varar under någon längre tid. Enligt WSP:s rapport visar forskningen också att det är svårt att förutse vilka företag som kommer att växa och att riktade insatser mot att stödja just snabbväxande företag haft begränsad effekt. Återigen pekar därför erfarenheter och tidigare studier på att generellt goda villkor för företagande är den viktigaste faktorn för uppkomsten av snabbväxande företag.

4 Regional och lokal kontext

Ovan har övergripande strukturomvandlingar diskuterats och nedan följer Skövdes specifika kontext, både den regionala och den lokala. Syftet med denna del är att ge underlag både i kvantitativa och kvalitativa termer vad en investering på Billingen kan göra med turism- och besöksaktivitet, platsidentitet och Skövdes förutsättningar i stort.

De analyser som har gjorts tidigare om Skövde och investeringen på Billingen diskuterar satsningen framförallt utifrån ett turismekonomiskt perspektiv. I denna rapport berikar vi bilden med att även ta in det lokala näringslivet och koppla detta till Skövdes kapacitet i den nya ekonomiska geografin, kompetensförsörjning samt investering på Billingen. Genom att påvisa aspekter utifrån Skövdes specifika kontext kan man bättre förstå de förutsättningar och möjlighet men även utmaningar som Skövde, både som kommun och del i en större region står inför.

Skövde har, med sina närmare 54 000 invånare, betydande regional potential och en tydlig strategi att bli motorn i regionen. Som kan utläsas i stycket nedan pekar mycket på att så redan är fallet. Flera rapporter (Ramböll, Västsvenska handelskammaren, mfl.) pekar dessutom på Skövdes potential i en tydligare positionering som regionhuvudstad. Detta är även något kommunen lyfter fram som ett prioriterat utvecklingsområde. Men om detta ska ske krävs, enligt nyss nämnda rapporter, att Skövdes attraktionskraft ökar vilket investeringen i Billingen kan förväntas leda till. Just en tydligare positionering av Skövde med fokus på rekreation och friluftsliv är något som föreslås av Västsvenska Handelskammaren. Vidare behöver Skövde vidga och stärka sin befintliga arbetsmarknadsregion och rapporterna lyfter fram att välutbildade unga behöver finna karriärvägar inom Skövde för att inte välja annan bostadsort – vilket underlättas om man kan erbjuda en attraktiv bostadsort.

Sårbarhet och diversitet: Skövdes näringsliv

Utifrån ett lokalt näringslivsperspektiv är Skövde en kommun som domineras av industri och tillverkning samt försvarets verksamhet. Var femte person i Skövde arbetar med tillverkning (att jämföra med 8 procent i Uddevalla). De stora företagen i Skövde; Volvo personvagnar och Volvo Powertrain, Paroc och Cejn, sysselsätter gemensamt drygt 5 000 personer och är därmed avgörande aktörer i Skövdes näringsliv och arbetsmarknad. Utöver detta tillkommer försvarsmakten med cirka 1 500 anställda i Skövde och ytterligare 1 500 i Skaraborg. Det finns dock en stor skillnad mellan de privata företagen och försvarsmakten avseende ägande och globala flöden. Skövdes industri är internationell med stor exportandel, inte sällan närmare 80 procent. Detta kan vara en stor tillgång för en region och kommun som Skövde, men innebär också en sårbarhet om ägandet finns utomlands. Som vi nämnt tidigare är Sverige ett land där industrin är under hård global konkurrens. Sverige som nation har idag svårt att globalt konkurrera med billig arbetskraft, och svenska företag behöver istället klättra i värdekedjan och konkurrera med kunskap och spetskompetens. Utvecklingssatsningar i Skövde bör därmed stödja förutsättningar som krävs i en innovativ industriort (Västsvenska handelskammaren). En region med mycket traditionell exportberoende industrissysselsättning, hög andel utländskt

ägande och en hög andel export är konjunkturellt sårbar och produktionen kan snabbt flyttas. Riskerna med en alltför ensidig näringslivsstruktur exemplifieras i rapporten från Västsvenska handelskammaren med Trollhättan.

Skövde kommun har börjat angripa utmaningen med att differentiera sitt näringsliv genom exempelvis initiativet Gothia Science Park, Skövdes teknik- och forskningspark. Fokus ligger på IT, dataspel med hög andel entreprenörer och start-ups samt ett nära samarbete med den lokala högskolan. Potentiellt kan denna satsning ge förutsättningar för snabbväxande företag, så kallade "high growth firms" som diskuteras i inledningen.

Skövdes näringsliv skulle även från ett hållbarhetsperspektiv må bra av att differentieras, och här kan man i ett längre perspektiv se hur ett rekreationsområde – utöver den viktiga turismen – kan locka till sig en ny typ av befolkning med nya idéer och företag. Man kan anta att både inom industrin och den innovativa tjänstenäringen kommer allt högre kompetensnivåer krävas och att högskolan är en viktig resurs i detta. Framförallt till Gothia Science Park, men även i någon mån till den lokala industrin. Säker tillgång till adekvat kompetens är en av de viktigaste lokaliseringsfaktorerna för näringslivet. Värt att nämna är att Skövde har överlag bra siffror i Svenskt Näringslivs årliga ranking av näringslivsklimat – men att just tillgång till kompetens är ett område där kommunen tappat märkbart sedan senaste mätningen.

Inom ekonomisk geografi har diskussionen om den "kreativa klassen" förts under de senaste tio åren. Enligt denna teori kan man "locka" till sig en högutbildad kreativ klass genom att erbjuda rätt urbana miljöer och ett rikt utbud av aktiviteter på fritiden, exempelvis rekreationsmöjligheter såsom Billingen. Teorin "kreativa klassen" har sitt ursprung i amerikanska storstäder och det är måhända vanskligt att översätta den teorin direkt på Skövdes kontext, men det man kan säga är att en investering på Billingen underlättar för företagen, besöksnäringen och innovativa delar av industri såväl som tjänstenäringen att skapa en attraktiv miljö för sina anställda och i förlängningen skapa bättre förutsättningar för en god kompetensförsörjning.

Trots sårbarheten finns även fördelar med ett näringsliv med mycket internationella flöden. En sådan är många internationella besök och därmed behovet av infrastruktur för gästnätter och mötesfaciliteter. Inom ramen för detta uppdrag har en mindre intervjustudie genomförts med de större företagen i Skövde. Syftet med detta vara att undersöka deras behov av hotell och kongressverksamhet samt få deras bild av dagens utbud. Givet att detta endast baseras på några få nedslag är indikationen att framförallt två aspekter lyfts fram; Billingen uppfattas inte vara en integrerad del av Skövdes besöksnäring och Billingen ses som en outnyttjad resurs.

Inget av de intervjuade företagen har i dagsläget avtal med operatörerna på Billingen utan de samarbetar främst med hotell i centrum. Vidare uttrycker respondenterna att rummen på First Hotel Billinge hus har varit av så varierande kvalité att företagen hellre väljer hotell där de vet att deras kunder blir nöjda. Billingen anses ligga "för långt bort" trots den relativa närheten. Kongresshallen däremot används vid säljevenemang då det är den enda större lokalen på orten.

Att Billingen inte uppfattas som en integrerad del av Skövdes besöksnäring bidrar till uppfattningen att anläggningarna ligger (för) långt bort även om de i fysisk mening inte gör det. Samma tankar återfinns i Västsvenska Handelskammarens dokument där man för fram att ytterligare integration mellan Billingen och staden Skövde behövs. Här finns det stor potential att involvera näringslivet i tillskapandet av det framtida utbudet. Det tycks finnas en efterfrågan om vacker natur för inresande gäster vilket rimligen översätter till potential för ett utbyggt och renoverat område och en utbyggd kongressverksamhet. Målsättningen är att skapa förutsättningar för att företagen skall inse värdet med Billingen.

4.1 Nuläge strukturella indikatorer

Skövdes nuläge kan beskrivas med hjälp av statistik som ger en indikation på nuvarande styrkor och framtida utmaningar. Tydligt är att Skövde i många avseenden är dragloket i regionen. Ser man till det samlade värdet för all produktion i regionen, bruttoregionalprodukten (BRP), ligger Skövde kommun på 438 tkr per capita medan Skaraborg i sin helhet ligger på 308 tkr per capita. En annan viktig aspekt är andelen arbetsför befolkning under 55 år som har man tillgång till på arbetsmarknaden. Skövde kommun har 70 procent som är under 55 år, vilket är högre än den större regionens 65 procent. Här kan man anta att högskolan är en viktig faktor. Utmaningen för Skövde är att skapa förutsättningar för dessa yngre – och ofta högutbildade – att stanna i kommunen eller regionen genom attraktiva arbeten, boenden och rekreativsmöjligheter. Tidigare i denna rapport diskuterades den starka generella tillväxten i kunskapsintensiva sektorer och sett till riket är det är storstadsregionerna som dominerar andelen anställda, med Stockholms kommun i topp med 39 procent. Skövde kommun har 14 procent anställda inom kunskapsintensiv sektor vilket är fyra procentenheter högre än Skaraborg men relativt lågt jämfört med riket. Kortfattat kan man säga att Skövde överlag ligger nära riksnitt men i framkant i relation till regionen. Andelen högutbildade är 24 procent i Skövde kommun mot 18 procent i Skaraborg (22 procent i riket). Skövdes roll som arbetsmarknadscentrum manifesteras också i en högre förvärvsinkomst, 260 577 kr jämfört med regionen, 241 704 kr (riksgenomsnittet är 245 000 kr).

Sammantaget bekräftar indikatorerna Skövdes position som nav och motor i regionen vilket också bekräftas av ett flertal av kommunens prioriterade strategiska insatsområden:

- Förstärka rollen som attraktiv centralort och agera draglok för hela Skövde-regionen
- Stärka intresset för att investera i Skövde
- Bygga upp spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde-regionen
- En framtidsstad med livskvalitet och drivkraft som får spännande saker att hända

4.2 Billingens nuläge

Skövde kommun har som målsättning att öka utbudet på Billingen vinter såväl som sommar. På detta sätt skulle kommunen kunna marknadsföra sig som "Porten till fjällen" där man kan träna och pröva sin utrustning innan man åker på tävlingar och veckolånga vis-

telser i fjällen” (*Rapporten 2*). Detta förutsätter att det finns ett boende anpassat för olika målgrupper med allt från skidturister, affärsresenärer och barnfamiljer. En investering på Billingen ska möjliggöra ett mervärde för Skövde, Skövdebor och besökare under lång tid framöver. Billingen är en unik naturtillgång som hjälper i arbetet med att sätta Skövde på kartan och skapa en högre attraktionskraft framförallt inom turism- och besöksnäringen. Dessutom ger ökad turism flera positiva sidoeffekter i form av fler boende, stärkt handel och därigenom en stärkt centrumhandel.

WSP har därför på uppdrag av kommunen bedömt och beräknat det lokal och regional-ekonomiska värdet av ett utvecklat Billingen. I nästa avsnitt beskrivs de beräkningar som gjorts samt resultaten därav.

5 Effekter av investering på Billingen

I detta avsnitt analyseras vilka regionalekonomiska effekter en investering på hotellet och fritidsanläggningarna på Billingen skulle kunna medföra. Analysen har genomförts med hjälp av modellverktyget rAps (regionalt Analys och prognosystem). rAps är ett väletablerat verktyg för att bl.a. göra effektstudier av olika satsningar eller investeringar. I grunden bygger rAps på s.k. input-outputtabeller, som beskriver varuflöden mellan olika sektorer i ekonomin.¹

5.1 Investering på Billingen

Skövde kommun har för avsikt att under en 3-årsperiod investera 105 Mkr i anläggningarna på Billingen och ägaren av hotellet åtar sig att under en 2-årsperiod investera motsvarande 200 Mkr i en upprustning av hotellets faciliteter samt uppförande av en ny och modern konferensanläggning. Till detta kommer att kommunen enligt samma överenskommelse köper tillgångar på Billingen från hotellägaren för 45 Mkr. Som en följd av att dessa investeringar genomförs är det rimligt att förvänta sig en ökning av turismen till Billingen och att den nya konferensanläggningen kan attrahera ett ökat antal konferenser. Ytterligare en effekt av investeringen är att det blir möjligt för Skövde att ansöka om och genomföra SM-veckan (vinter) år 2020 vilket kan medföra ett relativt stort antal besökare.

Med hjälp av rAps-modellen är det möjligt att modellera investeringen och de olika följdefekter som följer av investeringen och därigenom beräkna vilka sysselsättningseffekter och BRP-effekter som beräknas falla ut. Beräkningarna görs baserat på ett antal antaganden från tidigare studier och utifrån diskussioner med kommunen och är i möjligaste mån avstämde mot erfarenheter av liknande aktiviteter.

¹ Se Bilaga 1 för ytterligare information och beskrivning av modellverktyget rAps.

Följande är modellerat i rAps

Nedan listas de aktiviteter som lagts in och vars effekter på sysselsättning och BRP har beräknats med hjälp av rAps.

1. Bygginvestering på Billingen

- Kommunen investerar 105 Mkr under perioden 2017-2019
- Hotellet investerar 200 Mkr under perioden 2017-2018
- Investeringarna är modellerade enligt följande:
 - ♦ 2017: 135 Mkr
 - ♦ 2018: 135 Mkr
 - ♦ 2019: 35 Mkr

2. Ökad turism till följd av satsningen

- Baserat på bedömning av Ramböll och konservativt modellerat enligt
 - ♦ 2018: 5 Mkr (5 000 besökare och 1 000 kr)
 - ♦ 2019: 10 Mkr (10 000 besökare och 1 000 kr)
 - ♦ 2020-2025: 15 Mkr/år (15 000 besökare och 1 000 kr)

3. SM-veckan 2020 till följd av satsningen

- 50 000 unika besökare, hälften 1 000 kr/besök och hälften 500 kr/besök²
 - ♦ 2020: 37,5 Mkr

4. Ökat antal besökare till följd av ny kongresshall

Baserat på följande antaganden och som antas gälla from år 2020³:

- A: 2 stora konferenser per år, 1 000 deltagare styck som stannar i 2 dygn = 4 000 besöksdygn. 2 750 kr/dygn ger 11 Mkr.
- B: 5 mindre konferenser per år, 200 deltagare per gång som stannar 1 dag = 1 000 besöksdygn. 2 750 kr/dygn ger 2,75 Mkr.
- C: 5 mindre konferenser per år, 200 deltagare per gång där 30% av deltagarna stannar 2 dygn = 1 300 besöksdygn. 2 750 kr/dygn ger 3,575 Mkr.
- D: 40 möten per år, 50 deltagare per gång som i 20% av fallen stannar 1 dygn = 400 besöksdygn. 1 600 endagsbesök á 625 kr och 400 besöksdygn á 1 250 kr/dygn ger totalt 1,5 Mkr
 - Därmed har följande input använts för modelleringen:
 - ♦ 2020: 18,825 Mkr
 - ♦ 2021: 18,825 Mkr
 - ♦ 2022: 18,825 Mkr
 - ♦ 2023: 18,825 Mkr
 - ♦ 2024: 18,825 Mkr
 - ♦ 2025: 18,825 Mkr

² Baserat på besökssiffror från förra årets SM-vecka minus 7,5%.

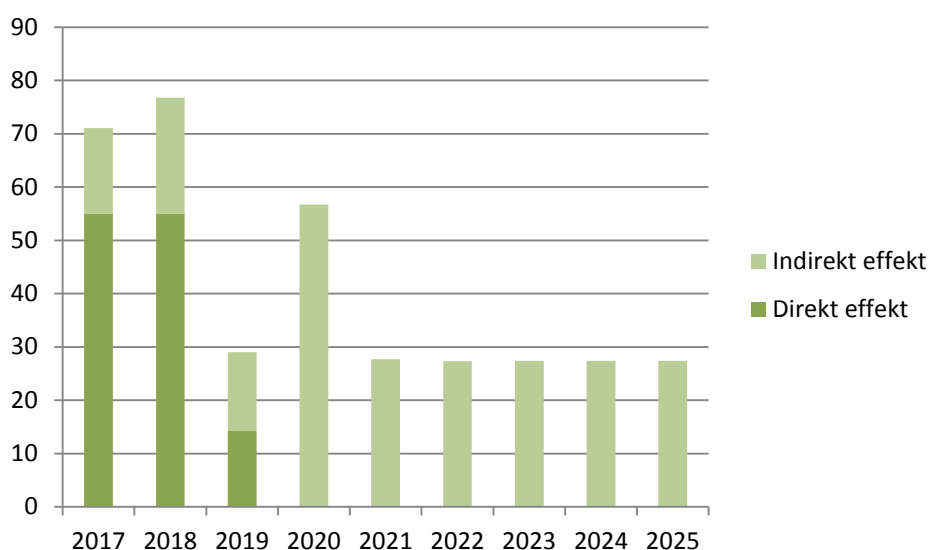
³ Baserat på antaganden gjorda i samverkan med Skövde Näringslivsenhet.

5.2 Effekter på BRP

BRP står för bruttoregionprodukt och är motsvarigheten till BNP mätt från produktsidan, d.v.s. värdet av all produktion av varor och tjänster i en region. Sett över hela perioden 2017-2025 bidrar Billingen-satsningen med 370 Mkr till FA-region Skövdes BRP. Över perioden fördelas dessa 370 Mkr på 124 Mkr i direkt effekt och 246 Mkr i indirekt effekt. En klar majoritet av BRP-effekterna beräknas dock uppstå i Skövde kommun eftersom det är där investeringen genomförs.

Av figuren nedan framgår hur stora BRP-effekterna är för respektive år och hur de fördelas mellan direkta och indirekta effekter.

Figur 1: Direkt och indirekt BRP-effekt

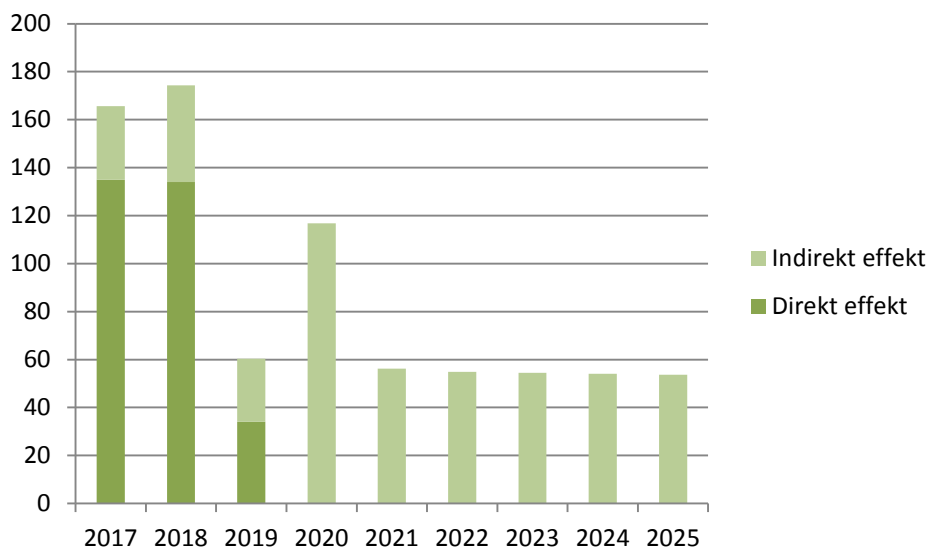
5.3 Sysselsättningseffekter

De effekter som är beräknade på sysselsättning och BRP gäller för FA-region Skövde då rAps-modellen arbetar med funktionella arbetsmarknadsregioner som minsta enhet. I FA-region Skövde ingår följande kommuner: Karlsborg, Gullspång, Tibro, Töreboda, Mariestad, Skara, Skövde, Hjo, Tidaholm och Falköping. Huvuddelen av de effekter som faller ut beräknas dock uppstå i Skövde kommun eftersom det är där investeringen genomförs.

Totalt beräknas investeringen på Billingen generera 790 årsarbetskraftstillfällen över perioden 2017-2025. 303 av dessa beräknas uppstå som direkt effekt till följd av investeringen på Billingen. Dessa 303 årsarbetskrafter i direkt sysselsättningseffekt uppstår inom byggindustrin. Ytterligare 487 sysselsättningstillfällen skapas under perioden 2017-2025 som en indirekt effekt till följd av investeringen på Billingen och dessa uppstår huvudsakligen inom turistnäringen (hotell och restaurang) men även inom andra insatsbranscher som kan kopplas till byggindustrin.

Av de totalt 790 årsarbetskraftstillfällen som beräknas uppstå kan alltså 303 hänföras till en direkt sysselsättningseffekt och 487 som en indirekt sysselsättningseffekt. Därmed uppgår sysselsättningsmultiplikatorn för perioden till 2,6 ($790/303 = 2,61$). Det innebär att för varje jobb som skapas direkt av investeringen tillkommer ytterligare 1,6 arbetstillfällen som en följd av investeringen. Hur de direkta och indirekta sysselsättningseffekterna tillkommer under perioden framgår av figuren nedan.

Figur 2: Direkta och indirekta sysselsättningseffekter

5.4 Skatteintäkter

Modellberäkningarna visar alltså att 790 årsarbetskrafter tillkommer under perioden 2017-2025 som en följd av Billingen-satsningen. Effekten på sysselsatt nattbefolkning⁴ motsvarar 726 personer under perioden. Framförallt ökar sysselsättningen inom byggindustrin och turismnäringen. Därmed kan regionens skatteintäkter beräknas för perioden genom att applicera en genomsnittlig årsinkomst (enligt SCB) och därefter beräkna kommunal-skatteintäkten.

Genom anta att 303 årsarbetskrafter tillkommer inom Byggindustrin, d.v.s. motsvarande den direkta sysselsättningseffekten under perioden med en genomsnittlig månadslön på 31 600 kr (SCB) och att den övriga sysselsättningseffekten för enkelhetens skull helt uppstår inom turismnäringen med en genomsnittlig månadslön på 23 400 kr (Hotell och restaurang enligt SCB) är det möjligt att beräkna regionens ökade skatteintäkter (kommunal inkomstskatt) genom att anta en kommunalskatt på 30 procent.

⁴ Nattbefolkning är den tekniska termen för personer som både bor och arbetar i analysområdet.

Denna beräkning resulterar i skatteinkomster till kommunerna i regionen (FA-region Skövde) på ca 70 miljoner kronor under perioden 2017-2025 varav huvuddelen av dessa beräknas tillfalla Skövde kommun. rAps-modellen antar att den regionala ekonomin kan möta den ökade efterfrågan på arbetskraft och ingen slutsats kan dras kring exakt vilka personer som sysselsätts. Givet att en del av den ökade sysselsättningsefterfrågan tillgodoses av personer som utan satsningen inte hade haft full sysselsättning finns också en potentiell utgiftsminskning. Denna går dock inte att beräkna.

5.5 Sammantagna modellberäknade effekter

En satsning på Billingen enligt det som redovisats ovan; där kommunen genomför ett köp av en del av en fastighet på Billingen för 45 Mkr och att det därefter genomförs kommunala och privata investeringar i Billingens anläggningar på motsvarande 305 Mkr under perioden 2017-2019, beräknas skapa följande regionalekonomiska effekter i regionen (varav huvuddelen förväntas uppstå i Skövde kommun):

- 790 årsarbetskraftstillfällen under perioden 2017-2025
- BRP beräknas öka med totalt 370 Mkr under perioden 2017-2025

Därutöver beräknas regionens inkomstskatteintäkter öka med ca 70 Mkr under perioden 2017-2025.

Sammantaget bedöms de regionalekonomiska effekterna samt regionens ökade skatteintäkter väl uppväga för den initiala investering som kommunen åtar sig att göra.

5.6 Förväntade effekter av turismsatsningar

En investering på Billingen och en satsning på utbyggt och förbättrat hotell och kongressverksamhet är ett sätt att skapa underlag för att marknadsföra Skövde som destinationsstad och region. Inom forskningen finns det många discipliner som diskuterar kopplingen mellan platsmarknadsföring och regional utveckling. Ofta är empirin hämtad i en icke svensk kontext, men det finns vissa kvalitativa aspekter som man bör ta i beaktande när man i och med en investering på Billingen även syftar på att bygga en starkare identitet kring platsen och orten i stort.

Hur får man då så många positiva resultat som möjligt? Att bygga ett varumärke kring en plats, stad, kommun eller region är inte något som görs en gång och som sen kan läggas till handlingarna. Det är avgörande att aktörerna inser att detta är en process som aldrig blir helt färdig, varför delmål är viktiga för att säkerställa att projektet rör sig i den riktning man önskar. Dessa mål kan vara kvantitativa som fler turister, fler hotellnätter, men det kan också vara mål av kvalitativ natur – ofta hänger de förstås ihop. Ett exempel på ett sådant mål är hur befolkning eller besökare uppfattar Billingen eller Skövde som plats. En annan aspekt som är värd att beakta vid denna typ av investering är att skapa en tillitsfull plattform som möjliggör samarbete mellan aktörerna. Med aktörer åsyftas kommunen och privata investerare men även indirekta aktörer såsom boende eller inresta till Skövde. Risken att inte ta in "gräsrotsnivån" vid platsmarknadsföring är att satsningen riskerar

uppfattas artificiell och att den vedertagna identiteten platsen har hos befolkningen inte överensstämmer med den skapade. (Zenker & Jacobsen eds 2015 Inter-regional place branding best practices challenges and solutions Springer p 39-40).

Det finns alltså mycket som talar för den ekonomiska betydelsen av en plats attraktivitet som destination för inkommande besökare. Det finns dessutom mycket som talar för att dessa egenskaper också är viktiga ur ett mer funktionellt regionalt arbetsmarknadsperspektiv.

Ett ytterligare perspektiv är betydelsen av ledarskap. WSP genomförde 2014 på uppdrag av Stockholms läns landsting en studie kring synergier mellan olika typer av investeringar och huruvida den offentliga sektorns investeringar kan frigöra eller möjliggöra privata investeringar⁵. Med exempel från Stockholmsregionen tycks mycket tala för att det i utvecklingssammanhang är viktigt att någon aktör visar ledarskap och att offentliga satsningar, under rätt förutsättningar, effektivt kan kompletteras av privata investeringar. En viktig iakttagelse är att denna typ av samverkansprocess måste drivas i samverkan.

Enligt rapporten är det vanligaste vid satsningar på kultur och evenemang, såsom satsningen på Billingen, att man strävar efter en ökad sysselsättning och fler besökare. Något som man förväntar i sin tur ska leda till ökad efterfrågan av hotellnätter, fler restaurangbesök och behov av utökade kringtjänster. I Skövdes fall kan det tänkas tillkomma fler tjänster kring bergets aktiviteter som naprapat, uthyrning av utrustning eller SPA-relaterad verksamhet, vilket är potentiella grogrunder för entreprenörskap och småföretagande. I rapporten om synergier mellan investeringar är ett av resultaten att det kan finnas en målkonflikt mellan förväntningarna från det offentliga och det privata. De skriver att effekterna från investeringarna dröjer ofta längre än det offentliga tror och det privata anser sig ofta kunna vänta vilket kan ses som att Skövdes måste få med de privata aktörerna enligt processen ovan. En slutsats i rapporten är alltså att det ofta kräver att någon aktör – ofta det offentliga – ”går före” och på ett konkret sätt förbinder sig till områdets utveckling för att frigöra och möjliggöra övriga investeringsbeslut.

6 Slutsatser

- Regioner, snarare än nationer, är centrum för den ekonomiska utvecklingen. Ju mer internationaliserad och global världsekonomin blir – mycket tack vare ny teknik och sjunkande transportkostnader – desto mindre blir de ekonomiska geografier som konkurrerar med varandra.

⁵ Studien fokuserade på offentliga investeringar i infrastruktur kopplat till privat finansierat bostadsbyggande. ”Synergier mellan investeringar för en tät och flerkärnig Stockholmsregion, Stockholms läns landsting, TMR. Rapport 2014:02.

- Den nya ekonomins produktionsfaktorer utgörs av utbildad arbetskraft, innovationsförmåga och kunskapsöverföring. Det som idag utgör grundläggande tillväxtförutsättningar är alltså till stor del flyttbara – i motsats till den gamla ekonomins geografiskt bundna produktionsfaktorer som skog och malm.
- Regioners förmåga att attrahera de nya produktionsfaktorerna – och få dessa att samspela i ett system för tillväxt – utgör viktiga policymål på lokal och regional nivå i den nya ekonomiska geografin.
- Generellt kan sägas att större och tätare städer är attraktivare för de nya produktionsfaktorerna än glesare miljöer.
- Studerade indikatorer visar på både styrkor och framtida utmaningar för Skövde, men det är tydligt att Skövde i många avseenden är dragloket i regionen.
- Det är ur ett kommunalt perspektiv prioriterat att staden och regionen i vid mening är attraktiv att bo och verka i. Kommuner kan påverka sin konkurrensförmåga genom att arbeta med attraktivitet för boende, besökare och näringsliv.
- Skövde är betydligt tätare och större än många orter i det omedelbara omlandet och attraherar – men drar också nytta av – att vissa företag, verksamheter och individer väljer Skövde som lokalisering. Skövde har därmed både möjligheter, och ett ansvar, att förse regionen med den typ av infrastruktur som inte kan förväntas finnas på annat håll i närområdet.
- Mot bakgrund av att Skövde kommun planerar en stor investering inklusive ett r förvärv av tillgångar på Billingen, har WSP på kommunens uppdrag beräknat regional- och kommunalekonomiska effekter av investeringarna.
- Den totala bygginvesteringen vars effekter WSP beräknat uppgår till 305 Mkr.
- Därtill har WSP beräknat effekterna av ett antal antagna aktiviteter som möjliggörs av investeringen, såsom ökade besöksströmmar, konferenser, skidtävlingar etc.
- WSP har beräknat investeringens effekter på bruttoregionprodukt (BRP) och sysselsättning samt gjort en bedömning av förändrade kommunala skatteintäkter.
- Sett över hela perioden 2017-2025 bidrar Billingen-satsningen med 370 Mkr till FA-region Skövdes BRP. Över perioden fördelas dessa 370 Mkr på 124 Mkr i direkt effekt och 246 Mkr i indirekt effekt. BRP effekterna beräknas huvudsakligen uppstå i Skövde kommun.
- Satsningen innebär en nettoökning av sysselsättningen motsvarande 790 årsarbetskraftstillfällen under perioden 2017-2025. 303 av dessa beräknas uppstå som direkt effekt till följd av investeringen på Billingen. Dessa 303 årsarbetskrafter i direkt sysselsättningseffekt uppstår primärt inom byggindustrin.
- Ytterligare 487 sysselsättningstillfällen skapas under perioden 2017-2025 som en indirekt effekt till följd av investeringen på Billingen och dessa uppstår huvudsakligen inom turistnäringen (hotell och restaurang) men även inom andra insatsbranscher som kan kopplas till byggindustrin.
- Därmed uppgår sysselsättningsmultiplikatorn för perioden till 2,6, vilket innebär att för varje jobb som skapas direkt av investeringen tillkommer ytterligare 1,6 arbetstillfällen som en följd av investeringen.

- Sammantaget bedöms de regionalekonomiska effekterna samt regionens ökade skatteintäkter väl uppväga för den initiala investering som kommunen åtar sig att göra vilket tillsammans med övriga redovisade skäl och effekter gör det samlade förslaget såsom beräknats här lokal- och regionalekonomiskt motiverbart.

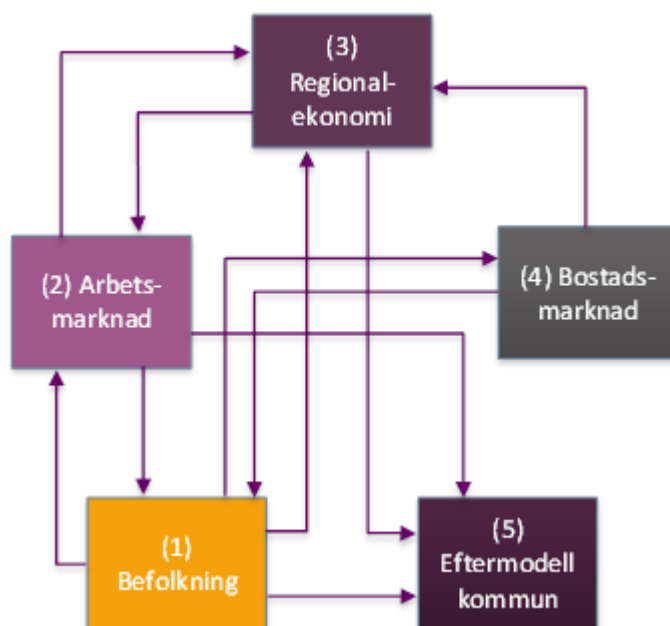
Bilaga 1 – Om rAps-modellen

För att genomföra dessa beräkningar har modellverktyget rAps (regionalt Analys- och prognosystem) använts. Det är ett verktyg för att göra olika prognoser och analyser av bland annat befolkning, arbetsmarknad och ekonomi för kommuner, delregioner eller län.

rAps-modellen bygger i grunden på s.k. input-outputtabeller, som beskriver varuflöden mellan alla olika sektorer i ekonomin. Detta gör att man på ett detaljerat sätt kan analysera hur förändringar i en bransch påverkar andra branscher. Input-outputtabellerna grundar sig i Statistiska centralbyråns Nationalräkenskaper.

Direkta förändringar i en bransch ger i modellen upphov till dels indirekta effekter, i form av underentreprenörer, varuleveranser och tjänster direkt kopplade till den aktuella branschen, dels inducerade effekter, vilket innebär förändringar i storleken på hela ekonomin där förändrade inkomster påverkar konsumtion och efterfrågan generellt.

Figur 3: rAps-modellens uppbyggnad

WSP och GENIVAR har gått samman och bildar tillsammans ett av världens ledande analys- och teknikonsultföretag. Vi erbjuder tjänster för hållbar samhällsutveckling inom Hus & Industri, Transport & infrastruktur och Miljö & Energi. Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Tillsammans har vi 15 000 medarbetare på över 300 kontor i 35 länder. I Sverige har vi omkring 2 500 medarbetare.

Vår verksamhet bedrivs inom WSP Analys & Strategi, WSP Brand & Risk, WSP Byggprojektering, WSP Environmental, WSP International, WSP Management, WSP Process, WSP Samhällsbyggnad och WSP Systems.

Bredd och mångfald kännetecknar våra medarbetare, kompetensområden, kunder och typer av uppdrag. Vi är *United by our difference*.

KS § 57/16**Medborgarförslag omformning av Lundenvägen i Skövde tätort**

KS2015.0483

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-01-27	12/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	57/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige anser att följande delar i medborgarförslaget är besvarat:

- Ny gc-väg längs Lundenvägen.
- Asfaltera grusad gångväg.

Kommunfullmäktige beslutar att avslå följande delar av medborgarförslaget:

- Flytta återvinningsstationen till Convallaria 4.
- Parkering längs Lundenvägen.

Bakgrund

Förslagsställarna Sebastian Eriksson och Annica Westman har i ett medborgarförslag föreslagit ett flertal förändringar i anslutning till Lundenvägen.

- Parkering längs Lundenvägen, *bifalls inte*.
- Ny gc-väg längs Lundenvägen, *planeras att utföras 2017*.
- Flytta återvinningsstationen till Convallaria 4, *inte så troligt. Istället förändras/förbättras befintlig station i samband med byggnation av gc-väg*.
- Asfaltera grusad gångväg, *utförs 2016*.

Förslagsställarna Sebastian Eriksson och Annica Westman har gemensamt inkommit med ett medborgarförslag om förändring av Lundenvägen. Förslaget innehåller flera delar, men har konkretiserats i fyra punkter. Sektor samhällsbyggnads förslag till bemötande redovisas i kursiv stil intill respektive punkt.

- Parkeringsförbudet hävs från blivande Gengåvan och österut för att möjliggöra att föreningarna och dess besökare får mer parkeringsplatser tillgängliga. *Att tillåta långsgående parkering längs Lundenvägen bedöms inte som en lämplig åtgärd. Området är byggt enligt den princip med utifrånmatning av trafik som gällde vid tiden för områdets uppbyggnad. Gång- och cykeltrafikanter gavs utrymme att röra sig inom området, fritt från biltrafik. Det finns därmed inga naturliga gångvägar från en eventuell parkering vid matargatan till själva bostadsområdena och heller inte någon gångbana längs Lundenvägens västra sida. Föreningarna borde om behov finns kunna ordna fler parkeringsplatser inne på sina respektive fastigheter.*
- Ny gång- och cykelväg anläggs längs Lundenvägens östra sida. *Förslagsställarna pekar här på en felande länk i Skövdes gc-vägnät. Det är fullt rimligt att komplettera nätet med den efterfrågade sträckningen. De åtgärder inom gc-nätet som ryms i budgeten för 2016 är redan planerade, men en ny gc-väg längs Lundenvägen föreslås läggas in i planeringen att utföras 2017.*

- Flytta återvinningsstationen som ligger öster om Lundenvägen till den fastighet där Gengåvan kommer att bedriva sin verksamhet.
Placeringen av återvinningsstationer sker i dialog mellan Förpacknings- och Tidningsinsamlingen (FTI) som är det företag som driver stationerna och kommunen. I det fall stationer läggs inne på privat fastighet sker det efter en överenskommelse mellan FTI och fastighetsägaren. Skövde kommun kan uppmana FTI att kontakta fastighetsägaren till Convallaria 4, men bedömningen är att denne inte kommer att vara positiva till att släppa yta till en återvinningsstation. I samband med projekteringen av ny gång- och cykelväg kommer däremot även återvinningsstationes infart och utformning att ses över och förbättras.
- Asfaltera den grusade cykelvägen mellan Lundenvägen och Lupinvägen samt motverka biltrafik på cykelvägen under järnvägen.
Asfaltering av gångvägen är en rimlig åtgärd, vilken kan utföras redan 2016. Eventuella åtgärder för att förhindra eventuell biltrafik i gc-tunneln under järnvägen tas i beaktande i samband med projekteringen av den nya gc-vägen längs Lundenvägen.

Handlingar

Medborgarförslag omformning av Lundenvägen i Skövde tätort

Delges

Sektor samhällsbyggnad
Förslagsställarna

[Spara]

Medborgarförslag omformning av Lundenvägen i Skövde tätort.

Detta medborgarförslag gäller en ombyggnad av Lundenvägen som är tillfartsvägen för våra respektive Bostadsområden.

Inlämnande parter:

_____ Datum: _____

Författat av:
Sebastian Eriksson
070 – 300 20 85
Lundenvägen 31C
54139 Skövde

_____ Datum: _____

Annica Westman
070-662 56 21
Lundenvägen 53D
54139 Skövde

Vi ber om underrättelse inför kommunfullmäktiges eller adekvat nämnds behandling av vårt förslag. Naturligt vis kan vi även svara på frågor angående förslaget vid andra tidpunkter på ovan nämnda telefoner.

Beskrivning och Bakgrund

Hela området Lunden består av 3 st bostadsrättsföreningar Brf Lunden, Brf Växthuset och Brf Vinbäret. Samtliga föreningar använder Lundenvägen som tillfartsväg till respektive förening.

Trafikbelastningen på Lundenvägen är låg, då det endast är boende och besökande i området som har ärenden in på denna väg. Dock är vägen mycket bred för att vara en gata med endast boendetrafik. Idag nyttjas vändplatsen i nordöst av skolbussar med ärende till Lundenskolan. Dessa bör kunna nyttja parkeringsytor kring Convallaria 4¹

Vägen används även som promenadstråk och av många som till fots eller cykel tar sig till eller från Stallsikens handelsområde. Av klädsel att döma används den även av en del ungdomar och vuxna som är på väg till eller från Skövde Ryttaförening vid Kultomtten. Idag saknas gång- och cykel-bana från Convallaria 4¹ till den vändplats som finns i nordöstra hörnet av Lundenvägen.

Eftersom vägen är mycket bred påverkar detta även hastigheten, då det händer att vissa överskrider 50 km/h med marginal ibland. Något som inte upplevs som positivt i våra föreningar. Det kan heller inte vara speciellt trafiksäkert för ovan nämnda oskyddade trafikanter.

Den enda parkering som är öppen för allmänhet i hela området är Skolparkeringen vid Lundenskolan, kvällar och helger. Samt del av parkeringen utanför Sankt Markus kyrkan. Respektive förening har parkeringar men i och med utvecklingen vi har i vårt land där levnadsvillkor ständigt förbättras och fler har råd med motorfordon är det svårt att få dagens parkeringsytor att räcka till. Speciellt när man även räknar in besökande och gäster till föreningarna exv. Släkt, service, hemtjänst och motsvarande. Det är även svårt att finna nya ytor där föreningarna skulle kunna bygga fler parkeringsplatser med hänsyn till Järnvägen i öster, byggnationen av Convallaria 4¹ samt grönstråket (enl. Skövde översiktsplan) norr om Lundenområdet.

Ungefär mitt på Lundenvägen där den går i nord – sydlig riktning längs järnvägen finns en återvinningsstation. Denna ser vi som direkt trafikfarlig då det ej finns ett lämpligt ställe att ställa bilen på i närheten samt att containrar efter tömningar ibland ställs på ett sådant sätt att hörn och liknande sticker ut i vägbanan. Då denna återvinningsstation även ligger på ett undanskymt ställe ter det sig enligt oss så att individer som av någon anledning inte åker till Risängen med avfall istället placerar det vid denna återvinningscentral. Exempel på saker som kommit till denna återvinningsstation är resårmadrassen, vitvaror mm.

Vårt förslag är att

- Parkeringsförbudet längs Lundenvägen hävs från andra utfarten Convallaria 4 och vidare längs hela vägen.
- Längs Lundenvägens östra kant byggs en gång- och cykel-bana som sträcker sig från det påbörjade bygget av Convallaria 4 till vändplatsen vid Lundenvägens nordöstra hörn där den övergår i den gång-och cykel-bana som går till Lupinvägen samt går ner under järnvägen till Stallsikens handelsområde.
- Återvinningsstationen på Lundenvägen flyttas till den parkering som byggs i samband med Convallaria 4
- Den idag grusade cykelvägen mellan Lundenvägen och Lupinvägen asfalteras samt vägen som går ner under järnvägen till Stallsikens handelsområde omformas för att motverka motorfordonstrafik.

Ref.

1. *Byggnadsnämnden Skövde Kommun Sammanträdesprotokoll 2015-05-28 BN § 67 Samt i ovanstående refererade handlingar.*

KS § 62/16**Yttrande över motion angående HBTQ-certifiering**

KS2015.0413

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott	2016-02-08	9/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	62/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

- Nyports verksamhetsområde, inom fritidsavdelningen och sektor medborgare och samhällsutveckling, genomgår certifieringen och utgör pilotprojekt.
- Pilotprojektet ska utvärderas avseende metod och effekter samt övriga erfarenheter, innan nya beslut fattas.
- I samband med revidering av för området relevanta styrdokument, ska dessa uppdateras med skrivningar kring diskrimineringsgrunderna sexuell läggning och könsidentitet eller uttryck.
- Finansiering av pilotprojektets certifiering sker genom kommunstyrelsens arbetsgivarutskott.
- I övrigt anses motionen besvarad.

Yrkanden

Leif Walterum (C) och Torbjörn Bergman (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Conny Brännberg (KD) yrkar bifall till första att-satsen i motionen och avslag för övriga att-satser i motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen föreslår HBTQ-certifiering av Skövde kommuns verksamheter och att arbetet startar med en certifiering av HR-enheten inom sektor styrning och verksamhetsstöd. Dessutom föreslår motionen en översyn av relevanta styrdokument så att de också innehåller skrivningar om diskrimineringsgrunderna sexuell läggning och könsidentitet eller uttryck. HBTQ står för Homo, Bi, Trans och Queer.

En HBTQ-certifiering av kommunens verksamheter syftar till att ge verksamheter och därmed personal ökade kunskaper och möjligheter att förstå och agera på ett inkluderande och hälsobefrämjande sätt.

Certifiering genomförs endast av RFSL (Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter). Den gäller i tre år och behöver därefter uppdateras.

Den bygger på fyra utbildningstillfällen och genomförs under ca 6 månader. Certifiering gäller verksamheter och inte personer.

En certifiering är i ett första led framförallt viktig i verksamheter som möter invånarna. Därför är det ofta mottagningar av olika slag som utifrån bemötandeaspekten certifieras alternativt diplomas.

Diplomeringsutbildning är en enklare form som ges av bl.a. Västra Götalandsregionen men enbart till verksamheter som bedriver vård.

Att alltid arbeta för alla människors lika rätt och bekämpa diskriminering är en viktig utgångspunkt i den kommunala verksamheten. Det handlar om bemötandet och kvaliteten i den service vi ger som kommun men också om anställdas arbetsförhållanden.

Utifrån informationen ovan kan det vara mer lämpligt att en verksamhet som vänder sig till medborgare och som är engagerad inom området, genomför certifiering som pilotprojekt. En sådan verksamhet är Nyports verksamhetsområde. Lämpligt är att HR-partner för sektor medborgare och samhällsutveckling deltar i utbildningen.

Kostnaden för en certifiering av en grupp på 25-30 personer är ca 104 000 kr. Förslaget är att kommunstyrelsens arbetsgivarutskott finansierar denna första certifiering.

Handlingar

Yttrande över motion angående HBTQ-certifiering - TU
Motion 2015-09-29

Delges

Sektorschef medborgare och samhällsutveckling
Chef fritidsavdelningen, sektor medborgare och samhällsutveckling
Kommundirektör
Personalchef sektor styrning och verksamhetsstöd

[Spara]

Motion angående HBT certifiering

Att alltid ta strid för alla människors lika rätt och bekämpa diskriminering, rasism, sexism och homofobi i samhället är för oss Socialdemokrater självklart. Lika självklart är det att bejaka varandras olikheter i utvecklingen av ett inbjudande och diskrimineringsfritt samhälle. Våra olikheter kan bestå i olika bakgrund, olika hudfärg, kön, könsidentitet eller sexuell läggning.

Könsidentifiering och sexualitet är starkt sammanvävda med våra värderingar, handlingar, positioner och ställningstaganden i samhället. I Skövde har vi jobbat med dessa frågor under många år men mycket mer kan göras.

En HBT – certifiering av en organisation och dess verksamheter ger personal möjlighet att reflektera över sitt eget förhållningssätt samt att bemöta medborgarna på ett kunnigt och respektfullt sätt. Och det handlar givetvis också om att kommunen som arbetsgivare ska kunna bemöta anställda ur ett HBTQ-perspektiv.

Målet för certifieringen är en verksamhet där alla känner sig inkluderade och välkomna samt att kommunens värdegrund kommuniceras till både personal o invånare. I en HBT-certifiering genomlyser man inte enbart HBTQ – frågorna utan går också igenom de andra diskrimineringsgrunderna. Socialdemokraterna vill därför

Att Skövde kommun ser över relevanta styrdokument så att de också innehåller skrivningar om diskrimineringsgrunderna sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

- Att Skövde kommun gör en HBT-certifiering av kommunens verksamheter
- Att vi startar med HR-avdelningen.

För den Socialdemokratiska kommunfullmäktigegruppen

Anita Löfgren
Linus Sjöholm

KS § 58/16**Motion angående inrättande av ett utvecklingsbidrag för ett grönare Skövde**

KS2014.0477

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-09	35/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	58/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Yrkanden

Leif Walterum (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Helena Dahlström (S) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Reservation

Helena Dahlström (S) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Helena Dahlström (S) och Anita Löfgren (S) har för socialdemokraternas kommunfullmäktige-grupp lämnat in en motion angående inrättande av ett utvecklingsbidrag för ett grönare Skövde. Tanken är att stödja projekt som utvecklar stadens allmänna platser och är till gagn för alla Skövdebor. Inriktningen är bred, det kan handla om allt från att sköta en plats lite mer än vad kommunen gör, till biodling, guidade turer, odlingslotter m.m. Föreningar med projektidéer som får fler att vistas i stadens parker och grönområden ska kunna söka utvecklingsbidraget. Kravet är att projektet ska stämma överens med kommunens mål och det ska också sammanfalla eller komplettera parkförvaltningens verksamheter, samt bidra till en grönnare, vackrare och tryggare stad.

I motionen föreslås att:

Ett utvecklingsbidrag på 50 000 kr årligen instiftas för ett Grönare Skövde

Motionen har skickats på remiss till sektor samhällsbyggnad. Beredning samhällsbyggnad har föreslagit avslag på motionen.

Natur- och miljöenheten under sektor samhällsbyggnad som ansvarar för kommunens gröna miljöer ser positivt på motionen, dock behöver oklarheter och frågeställningar utredas gällande kriterier, prioriteringar av sökta projekt, riktlinjer för handläggning, handläggning och öronmärkta pengar i budget. I budget bör även utöver 50 000 kronor i projektpengar finnas med resurser för administration.

Handlingar

Yttrande beredning samhällsbyggnad 2015-11-12

Motion 2014-11-21

Delges

Sektor samhällsbyggnad

[Spara]

Motion angående inrättande av ett utvecklingsbidrag för ett grönare Skövde

Vi vet att vistelse ute i grönområden är bra för folkhälsan. Skövde kommun ligger bra till när det gäller närheten till grönområden för våra invånare. Men allting kan göras bättre. Det stimulerar även föreningar som jobbar med detta att tänka i nya banor och tillsammans med kommunen öka intresset av att vistas ute i våra grönområden och parker. Tanken med utvecklingsbidraget är att

Föreningar med projektidéer som får fler att vistas i stadens parker och grönområden kan söka det nya utvecklingsbidraget.

Det nya bidraget hjälper föreningar att förverkliga projektidéer.

Utvecklingsbidrag kan sökas för tre år och den sammanlagda summan beviljas varje år är 50 000 kronor. Pengarna ska gå till tidsbegränsade projekt eller fungera som startkapital för nystartade föreningar.

Ska utveckla stadens gröna miljöer

Kravet är att projektet ska stämma med Skövde kommuns mål – att få fler att vistas i stadens parker och naturområden. Det ska också sammanfalla eller komplettera park förvaltningens verksamheter, samt bidra till en grönare, vackrare och tryggare stad.

Tanken är att stödja projekt som utvecklar stadens allmänna platser och är till gagn för alla Skövdebor. Men inriktningen är bred, det kan handla om allt från att sköta en plats lite mer än vad vi gör, till biodling, guidade turer, odlingslotter mm.

Med anledning av ovanstående föreslår vi

Att ett utvecklingsbidrag på 50 000 kr årligen instiftas för ett Grönare Skövde

Skövdes socialdemokratiska fullmäktige-grupp

Helena Dahlström

Anita Löfgren

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

**FÖR ALLAS BÄSTA.
I HELA SKÖVDE.**
socialdemokraterna.se/skovde

**FÖR ALLAS BÄSTA.
I HELA SKÖVDE.**
socialdemokraterna.se/skovde

KS § 91/16**Motion angående skötsel av kommunens marker**

KS2015.0272

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-04-06	62/16
2 Kommunstyrelsen	2016-05-02	91/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att motionen är besvarad.

Yrkanden

Roger Almgren (MP) yrkar bifall till motionen.

Leif Walterum (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Beslutsgången

Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Reservation

Roger Almgren (MP) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Peter Sögaard (MP) och Amanda Nordell (MP) har för Miljöpartiet lämnat in en motion angående skötsel av kommunens marker som gynnar biologisk mångfald.

I motionen föreslås att:

- Kommunens jordbruksmark när det gäller åkermark arrenderas ut med företräde för ekologisk produktion och då speciell till jordbrukare vilken ämnar odla grönsaker.
- Kommunens jordbruksmark när det gäller betesmark arrenderas ut till jordbrukare som ämnar sköta marken så att den kan uppfylla villkoren för särskild skötsel. Det innebär att den biologiska mångfalden gynnas på de markerna.
- Kommunens skogsmark sköts efter principen för adaptivt skogsbruk. Det innebär bland annat att trakthyggesbruket (kalhyggen) förbjuds. Vid ett uttag ur skogen ska områden undantas som har eller där strukturen är sådan att rödlistade arter kan förväntas leva.
- Kommunens betes- och skogsmark inventeras för att i första hand identifiera rödlistade arter och i andra hand naturvårdsintressanta arter och strukturer där sådana kan finnas. Inventeringen sker självklart innan en avverkning påbörjas.
- Kommunens naturmark inom planbelagt område inventeras för att koncentrera bevarande åtgärderna till rätt områden.

Motionen har skickats på remiss till sektor samhällsbyggnad.

Beredningen samhällsbyggnad har föreslagit kommunfullmäktige att motionen ska anses besvarad.

Förslaget om att satsa på ekologisk odling är eftersträvansvärt, men bör inte vara ett absolut

krav, i vart fall inte innan man har säkerställt och förvissat sig om att det är praktiskt möjligt hos de potentiella arrendatorerna, då en ekologisk odling exempelvis fordrar en specifik hantering och lagring.

Övriga delar av motionen gällande kommunens marker anses besvarad.

Att under nyskrivning och förändring av betesarrenden skriva mer tydligt kring skötseln för att höja/bevara hög biologisk mångfald är ett bra förslag. Denna möjlighet finns redan idag och är något som är planerat.

I dagsläget är Skövde kommuns egen skog FSC® -certifierad enligt FSC-C006219 och sköts enligt en så kallad Grön skogsbruksplan. Skövde kommun ska bedriva ett hållbart skogsbruk där hänsyn tas till naturvärden och där man skapar och sköter områden för friluftsliv och rekreation. I tätortsnära skog är dessa sociala värden särskilt angeläget. I Billingens sluttningszoner och på Nordbillingens kalkplatå är det extra viktigt med stor hänsyn. Skogsbruk som främjar ädellövträd är också prioriterat.

Det finns redan idag en sammanställning av objekt med höga naturvärden i "Naturvårdsprogram för Skövde kommun" från 1998. Denna rapport baseras på ett stort underlag och är i förhållande till andra kommuners naturvårdsprogram mycket gedigen. Utöver naturvårdsprogrammet utförs kontinuerligt inventeringar i t.ex. skogs- och betesmark som underlag vid planerade exploateringar och avverkningar.

En grönstrukturplan och trädplan skulle kunna fungera som beslutsunderlag för stadsutveckling, både i tidiga skeden samt i planering för investeringar och skötsel av gröna områden på kommunal mark. I dagsläget finns inget beslut om att ta fram ovan nämnda planer men enhet Natur & Miljö ställer sig fortsatt positiv till framtagande av planerna.

Handlingar

Yttrande från beredning samhällsbyggnad 2016-02-18

Motion 2015-05-25

Delges

Sektor samhällsbyggnad

Motionären

Kommunstyrelsen

Yttrande i ärende Motion om skötsel av kommunens marker

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att motionen är besvarad.

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna har i motionen kommit med förslag för Skövde kommuns skogs- och jordbruksmark som syftar till att gynna biologisk mångfald. Förslagen är uppdelade i fem punkter där första handlar om att ge företräde åt ekologiska producenter på kommunens arrenderade åkermark. Andra punkten föreslår att villkoren för särskilt stöd bör uppfyllas på kommunens betesmarker. Tredje punkten föreslår att kommunens skogsmark ska skötas med hyggesfritt skogsbruk. Fjärde punkten handlar om inventeringar för att identifiera rödlistade arter i skogs- och jordbruksmiljöer. Sista punkten föreslår inventeringar för planlagd naturmark för att identifiera höga naturvärden.

Bakgrund

Förslaget om att satsa på ekologisk odling är eftersträvansvärt, men bör inte vara ett absolut krav, i vart fall inte innan man har säkerställt och förvissat sig om att det är praktiskt möjligt hos de potentiella arrendatorerna, då en ekologisk odling exempelvis fordrar en specifik hantering och lagring.

Sektor samhällsbyggnad anser att delen av motionen gällande kommunens betesmark är besvarad. Att under nyskrivning och förändring av betesarrenden skriva mer tydligt kring skötseln för att höja/bevara hög biologisk mångfald är ett bra förslag. Denna möjlighet finns redan idag och är något som är planerat.

Sektor samhällsbyggnad anser att delen av motionen gällande skötseln av kommunens skogsmark är besvarad. I dagsläget är Skövde kommuns egen skog FSC® -certifierad enligt FSC-C006219 och sköts enligt en så kallad Grön skogsbruksplan. Skövde kommun ska bedriva ett hållbart skogsbruk där hänsyn tas till naturvärden och där man skapar och sköter områden för friluftsliv och rekreation. I tätortsnära skog är dessa sociala värden särskilt angeläget. I Billingens sluttningszoner och på Nordbillings kalkplatå är det extra viktigt med stor hänsyn. Skogsbruk som främjar ädellövträd är också prioriterat.

Sektor samhällsbyggnad anser att delen av motionen gällande inventering av kommunens betes- och skogsmark är besvarad. Det finns redan idag en sammanställning av objekt med höga naturvärden i "Naturvårdsprogram för Skövde kommun" från 1998. Denna rapport baseras på ett stort underlag och är i förhållande till andra kommuners naturvårdsprogram mycket gedigen (Se bilaga

1). Utöver naturvårdsprogrammet utförs kontinuerligt inventeringar i t.ex. skogs- och betesmark som underlag vid planerade exploateringar och avverkningar.

Sektor samhällsbyggnad anser att delen av motionen gällande inventering av kommunens planbelagda områden är besvarad. En grönstrukturplan och trädplan skulle kunna fungera som beslutsunderlag för stadsutveckling, både i tidiga skeden samt i planering för investeringar och skötsel av gröna områden på kommunal mark. I dagsläget finns inget beslut om att ta fram ovan nämnda planer men enhet Natur & Miljö ställer sig fortsatt positiv till framtagande av planerna.

Handlingar som ingår i beslutet

Bilaga 1. Naturvårdsprogram för Skövde kommun.

Sektor samhällsbyggnad

Eva Darolf Linnros
Sektorschef

Aron Sandling
Kommunekolog

Motion

Skövde kommun äger både jord och skogsbruksmark. Utöver denna mark finns det områden inom planbelagd mark där ökad naturhänsyn gynnar den biologiska mångfalden. Det är rimligt att som kommun föregå med gott exempel och att sköta sina marker så att miljömålen kan uppnås lokalt. Miljöpartiet de gröna i Skövde yrkar därför att;

- Kommunens jordbruksmark när det gäller åkermark arrenderas ut med företräde för ekologisk produktion och då speciellt till jordbrukare vilken ämnar odla grönsaker.
- Kommunens jordbruksmark när det gäller betesmark arrenderas ut till jordbrukare som ämnar sköta marken så att den kan uppfylla villkoren för särskild skötsel. Det innebär att den biologiska mångfalden gynnas på de markerna.
- Kommunens skogsmark sköts efter principen för adaptivt skogsbruk. Det innebär bland annat att trakthyggesbruket (kalhyggen) förbjuds. Vid ett uttag ur skogen skall områden undantas som har eller där strukturen är sådan att rödlistade arter kan förväntas leva.
- Kommunens betes- och skogsmark inventeras för att i första hand identifiera rödlistade arter och i andra hand naturvårdsintressanta arter och strukturer där sådana kan finnas. Inventeringen sker självklart innan en avverkning påbörjas.
- Kommunens naturmark inom planbelagt område inventeras för att koncentrera bevarande åtgärderna till rätt områden

Skövde 2015-05-25

Miljöpartiet de gröna i Skövde

Peter Sögaard

Amanda Nordell

KS § 93/16**Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort**

KS2015.0455

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-04-20	72/16
2 Kommunstyrelsen	2016-05-02	93/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen.

Yrkande

Roger Almgren (MP) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Miljöpartiet de Gröna har genom Elisabeth Gustavsson (MP) i en motion föreslagit att Sektor samhällsbyggnad ges i uppdrag att ta fram en trädplan för Skövde tätort. Syftet med planen är att bevara och skydda träden i tätorten och de värden som följer med dem.

Behovet av en trädplan för Skövde tätort är stort. För att Sektor samhällsbyggnad, Trafik- och gatuenheten, ska klara uppdraget krävs 350 000 kr som tas inom befintlig ram.

Skövde är en trädrik grön stad. Närhet till natur och grönska är den kvalité som Skövde kommuns invånare uppskattar mest i sin boendemiljö enligt medborgarenkäter. Kommunen har en skyldighet att förvalta denna tillgång på bästa möjliga sätt. En trädplan är ett värdefullt redskap för att få en långsiktigt hållbar förvaltning av stadens trädbestand.

I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025, antagen 2012, tar flera av de strategiska målen upp betydelsen av stadens grönska. Närheten till grönska, attraktiva naturområden och naturreservat är en av Skövdes starkaste tillgångar för att skapa attraktiva boendemiljöer. Grönområdena måste förvaltas, vårdas och vidareutvecklas på ett sådant sätt att Skövdes karaktär bevaras och förstärks. De strategiska målen lyfter också vikten av att stärka hälsofrämjande livsmiljöer, kulturhistoriskt värdefulla miljöer och mål för att minska utsläpp av växthusgaser. Som motionären skriver så är träden viktiga leverantörer av ekosystemtjänster för att uppnå dessa mål.

Skövde växer snabbt och trycket är därför hårt på stadens grönska. Befintliga bebyggelseområden förtätas och kompletteras samtidigt som nya området exploateras. Därtill kontaktas parkansvariga närmast dagligen av medborgare som önskar ta ner träd av olika anledningar.

Trädens och grönytorernas värden bedöms idag i varje enskilt fall utan att det finns ett planeringsredskap att lyfta dess värden i ett större perspektiv, då Skövde kommun idag saknar en trädplan för tätortens grönska. Utan detta redskap är det svårt att få en helhetsbild över vad vi har för värden i stadens träd, vilka hänsyn som behöver tas och vilka åtgärder som är nödvändiga för att vidmakthålla stadens grönska. Trädplanen kan bli ett användbart redskap i arbetet med stadens grönstruktur i enlighet med ÖP 2025.

Översiktsplanen säger också att ett kompensationssystem bör utarbetas för att kunna behålla en balans mellan grönytor och hårdgjorda ytor. Kompensationssystemet bör även beskriva

åtgärder för enskilda träd. En förutsättning för att kunna ta fram ett sådant system är att vi har en aktuell trädplan som analyserar såväl befintliga värden hos stadsträden som lämpliga ytor för nyplantering.

Motionären lyfter särskilt trädens ekonomiska värden. Om rätt parametrar lyfts in i arbetet med trädplanen så finns idag ett flertal modeller att räkna fram trädens ekonomiska värden.

Det är viktigt att kommunen gör en grundlig behovsanalys av önskvärda användningsområden för informationen i trädplanen innan inventeringen påbörjas. En trädplan ska kunna vara ett redskap att göra rätt prioriteringar och koordinering av åtgärder som rör träden och deras livsmiljö. I trädplanen önskar förvaltningen samla mål, strategier kring till exempel artspridning, trädsjukdomar, riktlinjer att beakta i planering och praktik. Rätt utformad blir planen en vägledning för att nå maximalt resursutnyttjande av ekosystemtjänster men också ett stöd för att göra välavvägda insatser rörande till exempel potentiella riskträd och träd med hög biodiversitet.

Idag är de flesta solitärträd i tätorterna inmätta men inte ålders- och statusbedömda. Att göra trädinventeringen och analyser kräver därför en större sammanhållen arbetsinsats. Sektor Samhällsbyggnad gör bedömningen att det kommer att kosta cirka 350 000 kronor att ta fram en trädplan för tätorten. Därtill måste förvaltningen säkerställa att det finns resurser att hålla trädplanen aktuell.

Handlingar

Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort, yttrande

Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort (MP)

Delges

Beredning samhällsbyggnad

Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort

Skövde tätort har en stor rikedom av skyddsvärda träd. De är levande kulturminnen och bär på en rik mångfald av liv. De skyddsvärda träden är ofta nyckeln till bevarandet av många hotade växter och djur och en god skötsel kan ge positiva effekter för många rödlistade arter. Gamla träd blir allt mer sällsynta och det är viktigt att de bevaras.

Det finns ett stort behov av att ta fram en trädplan för tätorten Skövde. En trädplan bör inte bara innehålla trädart och position utan även var naturvärdesträden är, hur de ska skyddas och eventuellt ersättas, och vilka arter/sorter som bör planteras.

Stadsträd har ett stort värde. De ser inte bara trevliga ut, de bidrar också till besparingar och bättre miljö. Bland annat genom att de förbättrar lokalklimatet och tar upp föroreningar.

(I-Tree är en datormodell, framtaget av USA, som beräknar värdet av ett träds ekosystemtjänster *. I New York beräknas ett enda träd ge besparingar motsvarande 1 100 kronor varje år. Datormodellen används även i Kanada och Australien. Detta endast sagt som upplysning – ingen jämförelse i övrigt mellan New York och Skövde. I Sverige arbetar bl a Sveriges Lantbruksuniversitet på en anpassning av datormodellen. Ev. skulle denna kunna användas för att beräkna ett värde på Skövdes träd. Kan ett sådant värde tas fram tror jag intresset för att bevara, skydda och ersätta dem skulle öka.)

*Ekosystemtjänster är ett annat ord för allt det vi människor får från naturen eller ekosystemet. Det är allt från naturens sätt att ge oss rent vatten från åar och sjöar, bin och humlor som pollinerar växter så vi kan få mat till naturupplevelser.

Jag föreslår att:

- Sektor Samhällsbyggnad, avdelning Natur och Miljö, ges i uppdrag att ta fram en trädplan för Skövde tätort.

Skövde 2015-10-26

Miljöpartiet de gröna i Skövde

Elisabeth Gustavsson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Yttrande i ärende Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige bifall till motionen

Bakgrund

Miljöpartiet de Gröna har genom Elisabeth Gustavsson (MP) i en motion föreslagit att Sektor samhällsbyggnad ges i uppdrag att ta fram en trädplan för Skövde tätort. Syftet med planen är att bevara och skydda träden i tätorten och de värden som följer med dem.

Behovet av en trädplan för Skövde tätort är stort. För att Sektor samhällsbyggnad, Trafik- och gatuenheten, ska klara uppdraget krävs 350 000 kr som tas inom befintlig ram.

Skövde är en trädrik grön stad. Närhet till natur och grönska är den kvalitet som Skövde kommuns invånare uppskattar mest i sin boendemiljö enligt medborgarenkäter. Kommunen har en skyldighet att förvalta denna tillgång på bästa möjliga sätt. En trädplan är ett värdefullt redskap för att få en långsiktigt hållbar förvaltning av stadens trädbestånd.

I Skövde kommuns översiktsplan ÖP 2025, antagen 2012, tar flera av de strategiska målen upp betydelsen av stadens grönska. Närheten till grönska, attraktiva naturområden och naturreservat är en av Skövdes starkaste tillgångar för att skapa attraktiva boendemiljöer. Grönområdena måste förvaltas, vårdas och vidareutvecklas på ett sådant sätt att Skövdes karaktär bevaras och förstärks. De strategiska målen lyfter också vikten av att stärka hälsofrämjande livsmiljöer, kulturhistoriskt värdefulla miljöer och mål för att minska utsläpp av växthusgaser. Som motionären skriver så är träden viktiga leverantörer av ekosystemtjänster för att uppnå dessa mål.

Skövde växer snabbt och trycket är därför hårt på stadens grönska. Befintliga bebyggelseområden förtätas och kompletteras samtidigt som nya området exploateras. Därtill kontaktas parkansvariga närmast dagligen av medborgare som önskar ta ner träd av olika anledningar.

Trädens och grönyrtornas värden bedöms idag i varje enskilt fall utan att det finns ett planeringsredskap att lyfta dess värden i ett större perspektiv, då Skövde kommun idag saknar en trädplan för tätortens grönska. Utan detta redskap är det svårt att få en helhetsbild över vad vi har för värden i stadens träd, vilka hänsyn som behöver tas och vilka åtgärder som är nödvändiga för att vidmakthålla stadens grönska. Trädplanen kan bli ett användbart redskap i arbetet med stadens grönstruktur i enlighet med ÖP 2025.

Översiktsplanen säger också att ett kompensationssystem bör utarbetas för att kunna behålla en balans mellan grönytor och hårdgjorda ytor. Kompensationssystemet bör även beskriva åtgärder för enskilda träd. En förutsättning för att kunna ta fram ett sådant system är att vi har en aktuell trädplan som analyserar såväl befintliga värden hos stadsträden som lämpliga ytor för nyplantering.

Motionären lyfter särskilt trädens ekonomiska värden. Om rätt parametrar lyfts in i arbetet med trädplanen så finns idag ett flertal modeller att räkna fram trädens ekonomiska värden.

Det är viktigt att kommunen gör en grundlig behovsanalys av önskvärda användningsområden för informationen i trädplanen innan inventeringen påbörjas. En trädplan ska kunna vara ett redskap att göra rätt prioriteringar och koordinering av åtgärder som rör träden och deras livsmiljö. I trädplanen önskar förvaltningen samla mål, strategier kring till exempel artspridning, trädjukdomar, riktlinjer att beakta i planering och praktik. Rätt utformad blir planen en vägledning för att nå maximalt resursutnyttjande av ekosystemtjänster men också ett stöd för att göra välavvägda insatser rörande till exempel potentiella riskträd och träd med hög biodiversitet.

Idag är de flesta solitärträd i tätorterna inmätta men inte ålders- och statusbedömda. Att göra trädinventeringen och analyser kräver därför en större sammanhållen arbetsinsats. Sektor Samhällsbyggnad gör bedömningen att det kommer att kosta cirka 350 000 kronor att ta fram en trädplan för tätorten. Därtill måste förvaltningen säkerställa att det finns resurser att hålla trädplanen aktuell.

Handlingar

Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort
Motion om att ta fram en trädplan för Skövde tätort (MP)

Delges

BSB

KS § 89/16**Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde**

KS2014.0476

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-04-06	61/16
2 Kommunstyrelsen	2016-05-02	89/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Yrkanden

Roger Almgren (MP) yrkar bifall till motionen.

Leif Walterum (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Beslutsgången

Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Reservation

Roger Almgren (MP) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Jasmin Vizlin (MP) har för Miljöpartiet lämnat in en motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde. Han skriver att vi behöver se till att barn och pensionärer får ett friskare och längre liv samtidigt som vi löser klimatproblem.

I motionen föreslås att:

- Skövde kommun beslutar att införa en vegetarisk dag i veckan som ett projekt på ett år och därefter utvärdera resultat utifrån hälso-, ekonomiskt- och klimatperspektiv samt medborgarnas egen upplevelse av densamma.
- Arbeta för att sprida information och kunskap hos medborgare om varför det är viktigt att tänka inte enbart på hur planeten mår om 30 år utan även hur våra medborgare mår om 30 år.

Motionen har skickats på remiss till sektor samhällsbyggnad och servicenämnden.

Servicenämnden har föreslagit avslag på motionen med hänvisning till att det arbetas aktivt med frågan fastän ur ett annat perspektiv än vad Miljöpartiet föreslår i motionen.

Måltidsavdelningen anser att det är viktigt att ur ett helhetsperspektiv arbeta med klimat- och miljöfrågan. De har börjat med att sortera matavfall i förskolor, alla förskolor serverar vegetarisk lunch minst två gånger per månad och hälften av grund- och gymnasieskolorna serverar ett vegetariskt alternativ varje dag. Övriga skolor och äldreomsorgen serverar vegetariskt drygt två gånger per månad. Måltidspersonalen utbildas i klimatsmart mat.

Sektor samhällsbyggnad (SSB) har föreslagit avslag på motionen.

Sektor samhällsbyggnad har kommunicerat frågan med måltidsavdelningen sektor service då de arbetar målmedvetet med klimat- och miljöfrågan. Måltidsavdelningen arbetar aktivt med

att minska köttkonsumtionen. Måltidsavdelningen valt att arbeta med att minska andelen kött i de rätter de tillagar, de ökar andelen rotfrukter och baljväxter. I våra interna miljömål för 2015 har vi som ambition att minska vår köttkonsumtion med 10 %.

Detta mäts genom kontroll av inköpt volym per kvartal. Personalen är engagerad och kunnig och kan på ett pedagogiskt sätt fortsätta att informera hur man arbetar med miljö, klimat och hälsofrågor vad gäller den offentliga maten. Det är viktigt att fortsätta fortbilda och inspirera. Under våren 2015 har det genomförts två utbildningar för all måltidspersonal i klimatsmart mat.

Handlingar

Yttrande servicenämnden 2015-12-17, § 92

Yttrande beredning samhällsbyggnad 2016-02-10

Motion 2014-11-20

Delges

Sektor samhällsbyggnad

Sektor service

Motionären

Kommunstyrelsen

Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Sammanfattning

Sektor samhällsbyggnad har kommunicerat frågan med sektor service, måltidsavdelningen då de arbetat målmedvetet med klimat- och miljöfrågan. Måltidsavdelningen arbetar aktivt med att minska köttkonsumtionen. Idag serverar alla förskolor vegetarisk lunch minst två gånger/månad. Hälften av våra grund- och gymnasieskolor serverar ett vegetariskt alternativ varje dag. Övriga skolor och äldreomsorgen serverar vegetariskt drygt två gånger/månad. Förutom detta har måltidsavdelningen valt att arbeta med att minska andelen kött i de rätter vi tillagar, det vill säga vi ökar andelen rotfrukter och baljväxter. I våra interna miljömål för 2015 har vi som ambition att minska vår köttkonsumtion med 10 %. Detta mäts genom kontroll av inköpt volym/kvartal. Personalen är engagerad och kunnig och kan på ett pedagogiskt sätt fortsätta att informera hur man arbetar med miljö, klimat och hälsofrågor vad gäller den offentliga maten. Det är viktigt att fortsätta fortbilda och inspirera. Under våren 2015 har det genomförts två utbildningar för all måltidspersonal i klimatsmart mat.

Bakgrund

Miljöpartiet i Skövde har genom Jasmin Vizlin lämnat in en motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde.

Förslaget från miljöpartiet är:

Skövde kommun beslutar införa en vegetarisk dag i veckan som ett projekt på ett år och därefter utvärderar resultatet både utifrån hälso-, ekonomisk- och klimatperspektiv samt medborgarnas egen upplevelse av den samma.

Arbeta för att sprida information och kunskap hos medborgare om varför är det viktigt att tänka inte enbart på hur planeten mår om 30 år utan hur våra medborgare mår om 30 år.

Handlingar som ingår i beslutet

Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde

Expediering

Kommunstyrelsen@skovde.se

Sektor samhällsbyggnad

Eva Darolf Linnros
Samhällsbyggnadschef

Inger Carlsson
Verksamhetscontroller

SEN § 92/15**Remissyttrande Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde**

SEN2015.0145

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2015-12-03	55/15
2 Servicenämnden	2015-12-17	92/15

Beslut

Servicenämnden beslutar att föreslå avslag på ”Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde”. Detta med hänvisning till att det arbetas aktivt med frågan fastän ur ett annat perspektiv än vad Miljöpartiet föreslår i motionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ”Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde” av Jasmin Vizlin, Miljöpartiet för yttrande till servicenämnden.

Förslaget från Miljöpartiet är:

- Skövde kommun beslutar om att införa en vegetarisk dag i veckan som ett projekt på ett år och därefter utvärdera resultat både utifrån hälso, ekonomisk och klimatperspektiv samt medborgarnas egen upplevelse av densamma.
- Arbeta för att sprida information och kunskap hos medborgare om varför är det viktigt att tänka inte enbart på hur planeten mår om 30 år utan även hur våra medborgare mår om 30 år.

Måltidsavdelningen anser att det är viktigt att ur ett helhetsperspektiv arbeta med klimat- och miljöfrågan och avdelningen arbetar med detta på en rad olika sätt:

- Vi har i november börjat sortera ut vårt matavfall i våra förskolor i centrala Skövde och i Skultorp.
- Alla förskolor serverar vegetarisk lunch minst två gånger/månad och hälften av våra grund- och gymnasieskolor serverar ett vegetariskt alternativ varje dag. Övriga skolor och äldreomsorgen serverar vegetariskt drygt två gånger/månad.
- Måltidsavdelningen arbetar med att utbilda måltidspersonalen i klimatsmart mat och under våren 2015 har det genomförts två utbildningar inom ämnet.

Handlingar

TU Remissyttrande Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde

Remiss Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde.docx

Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde.pdf

Delges

Kommunstyrelsen

Motion om en vegetarisk dag per vecka i Skövde

För en medborgare i Skövde är en felaktig kost, där en stor del av konsumtion består av kött, socker och fett, direkt hälsofarligt samtidigt som det utgör ett globalt miljöhot. Enligt en ny stor studie som har uppmärksammats de senaste veckorna i medier ser vi att vi konsumerar för mycket kött och mjölkprodukter. Enligt statistiken de senaste 25 åren har vi gått från 60 kilo kött per medborgare till drygt 85 kilo per år och svensk. Det är en historisk hög ökning och vi får inte glömma att en stor del av köttet som serveras är importerat både från länder som saknar ordentliga kontroller och från länder med allvarliga problem i djurhållningen. Utifrån miljöperspektivet att marken på planeten ska räcka till för att producera kött åt fler människor i framtiden måste vi minska konsumtion till drygt 40 kilo per person och år. Önskevärt är om inget annat att i första hand gå tillbaka till 1990-års nivå. SVT nyheter har publicerat följande text:

” Forskarna har också – förutom den västerländska referensdieten rik på kött, raffinerat socker och fett – tittat på tre andra dieters påverkan på hälsa och miljö: En medelhavsdiät, en pescetariansk diät (där fisk och skaldjur, men inte kött, är ok) samt en vegetarisk diät.

Gemensamt för de tre dieterna är en minskad köttkonsumtion och ett högre intag av frukt och grönt. Något som enligt studien skulle kunna leda till att minska fallen av typ II-diabetes med en fjärdedel och hjärtsjukdomar med en femtedel, samtidigt som matindustrins förväntade ökning av växthusgaser fram till år 2050 nästan skulle kunna hejdas helt.”

Vi har ansvar inte enbart för miljö och framtid, utan även till att utbilda, uppfostra och sköta våra barn och pensionärer, vi behöver se till att de får friskare och längre liv samtidigt som vi löser problem med klimat.

Vi i Mp föreslår kommunfullmäktige beslutar om att:

- Skövde kommun beslutar om att införa en vegetarisk dag i veckan som ett projekt på ett år och därefter utvärdera resultat både utifrån hälso-, ekonomisk- och klimatperspektiv samt medborgarnas egen upplevelse av den samma
- Arbeta för att sprida information och kunskap hos medborgare om varför är det viktigt att tänka inte enbart på hur planeten mår om 30 år utan även hur våra medborgare mår om 30 år.

För miljöpartiet i Skövde

Jasmin Vizlin

KS § 61/16**Motion om att tillgängliggöra Havstenasjön för rekreation och naturupplevelser för alla**

KS2015.0456

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2016-03-09	38/16
2 Kommunstyrelsen	2016-04-04	61/16

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Yrkanden

Leif Walterum (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Roger Almgren (MP) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer de båda yrkandena mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Reservation

Roger Almgren (MP) reserverar sig mot beslutet.

Bakgrund

Elisabeth Gustavsson (MP) har för Miljöpartiet lämnat in en motion om att tillgängliggöra Havstenasjön för rekreation och naturupplevelser för alla. Områdets tillgänglighet skulle kunna förbättras genom enkla medel som nya informationsskyltar, fler bänkar och bord, röjning etc. Hon hänvisar till Skövdes Handikappolitiska program "Kommunen ska göra den fysiska miljön tillgänglig oavsett vilka och hur stora funktionsnedsättningar människor har" samt "Kommunen ska vidta åtgärder för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning samma möjligheter till rekreation och idrott som andra". Hon hänvisar också till Översiktsplan 2025 "Närheten till naturen berikar och ska erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv".

I motionen föreslås att:

Området kring Havstenasjön görs mer tillgänglig för rekreation och naturupplevelser för alla

Motionen har skickats på remiss till sektor samhällsbyggnad och kultur- och fritidsnämnden. Beredning samhällsbyggnad har föreslagit att motionen ska anses besvarad. Områdena kring sjön sköts i dagsläget som parkmark eller naturmark. Östra delarna slås som långgräs och västra delarna består som sagt främst av sumpskogar. Det som i dagsläget är planerat är att placera bänk och informationsskylt i områdets nordöstra del där utsikt finns över sjön. Vidare utreds hur en del av de öppna ytorna i väst skulle kunna skötas för att tillgängliggöra området mer. Sumpskogarna i sydväst är lämnade till i princip fri utveckling, alltså mer orört.

Kultur- och fritidsnämnden har avstått från att yttra sig då Havstenasjön inte tillhör kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde.

Handlingar

Yttrande kultur- och fritidsnämnden 2016-02-02, § 2

Yttrande beredning samhällsbyggnad 2016-02-12

Motion 2015-10-26

Delges

Kultur- och fritidsnämnden

Sektor samhällsbyggnad

[Spara]

Motion om att tillgängliggöra Havstenasjön för rekreation och naturupplevelser för alla

Att vistas i naturen är viktigt för oss människor. Att naturen har en helande verkan visar många forskningsresultat. Närnatur, den natur dit vi enkelt kan ta oss till fots, är oersättlig. Därför bör alla sådana områden också göras väl tillgängliga och attraktiva för alla. Även för människor med funktionsnedsättningar.

I Skövdes Handikappolitiska program ”Skövde – en kommun för alla”, regel 5: tillgänglighet (sid 9) och regel 11: rekreation och idrott (sid 12) står: ”Kommunen ska göra den fysiska miljön tillgänglig oavsett vilka och hur stora funktionsnedsättningar människor har” resp ”Kommunen ska vidta åtgärder för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning samma möjligheter till rekreation och idrott som andra”.

I ÖP 2025, Skövdes översiktsplan, avsnitt rekreation och fritid (sid 107) står ”Närheten till naturen berikar och ska erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv”.

Havstenasjön och området kring Havstenasjön är ett viktigt område värdefull närnatur. Nära bostadsområden och mycket värdefullt ur natursynpunkt. Där kan man bl a studera fåglar och växtlighet. Ta en promenad runt sjön eller sätta sig en stund och bara vara.

Områdets tillgänglighet skulle kunna förbättras genom enkla medel såsom nya informationsskyltar, fler bänkar och bord, röjning etc.

Jag föreslår att:

- Området kring Havstenasjön görs mer tillgängligt för rekreation och naturupplevelser för alla.

Skövde 2015-10-26

Miljöpartiet de gröna i Skövde

Elisabeth Gustavsson